

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Reševanje narodnega vprašanja in jugoslovanski poslanci.

Sedanja vlada si je po izjavah načelnika barona Becka postavila za nalogo, da dovršiš nagodbo z Ogrsko se loti z vso vnebo in vstrajnostjo, da reši narodno vprašanje. Dosedanji vspehi barona Becka, da je dognal volilno preosnovo in nagodbo z Ogrsko, dve vprašanji največjega pomena, s katerima so se brez vspeha trudile vlade zadnjega desetletja, daje splošno razpoloženje Nemcev in Čehov, ki si menda — vtrujeni od dolgoletnega boja — želijo, da se izravna sporna vprašanja med njimi, končno sestava sedanje vlade in razmere strank v novem državnem zboru kažejo v istini, da sedanja prizadevanja v smeri rešitve narodnega vprašanja utednejo ineti uspehi.

Za Jugoslovane nastane naloga, da zavzamejo nasproti tem prizadevanjem svoje stališče, to tem bolj, ker se govori in piše, da se ima rešiti narodno vprašanje samo med Čehi in Nemci ali vsaj v prvi vrsti med tema dvema narodoma. In čudno, sama vlada si ne upa očitno naglašati, da se bode omejila na Čeha in Nemce pri rejevanju tega vprašanja, in Nemci sami — glej izjave načelnika nemško-narodne stranke dr. Charija, — spoznavajo potrebo vravnjanja narodnega vprašanja na podlagi narodne avtonomije v obče in ne samo med Nemci in Čehi; — temu nasproti pa vidijo Čehi — mučno nam je to povedati, — samo sebe in nikogar drugega, ravno kakor da bi nikjer drugod ne bilo potreba vravnjanja narodnega vprašanja, kakor da je pri Jugoslovanih in osobito pri nas Slovencih, ki smo nešteto krat od početka ustavne dobe sem šli v boj za njih pravice, vse v najboljšem redu in bi ne bilo treba nič vrejevati.

Tako je bilo tudi dosedaj. Leta 1890. se je vravnjavalo narodno vprašanje s punktacijami samo za Češko in Moravsko. Badeni je izdal jezikovne naredbe, ki so pač samo en del narodnega vprašanja, samo za Češko in Moravsko, Körberjeva prizadevanja in njegovi zakonski načrti vrejava jezikovno vprašanje samo pri državnih oblastih na Češkem in Moravskem. Nikjer najmanjšega ozira na nas. Priznati se pa mora, da tudi mi in na-

ši poslanci nismo nikdar vkrepali, kako nam je nastopiti, da se ali vsporedno s češko-moravskim ali pa samostojno vredi čeprav najprej samo jezikovno vprašanje tudi pri nas. Nekoliko stokanja po časopisu in nekotiko reklamiranja v državnem zboru, da smo tudi mi tu, da je tudi na jugu treba vrediti narodno vprašanje, to je bilo vse naše delo v tem oziru. To mora drugače postati in zato je prav sedaj ugoden čas. Jugoslovani in posebno nam Slovencem je sedaj nastopiti po premišljenem načrtu, da dosežemo ali če treba tudi izsilimo, da se nas ne bode preziralo pri predstojem vrejevanju, ampak se vladna akcija raztegne istotako tudi na jug.

Pravimo, za to je čas sedaj vgodnejši, kakor je bil kadarkoli dosedaj. Odstranjena sta dva največja napotka vspesnemu razpravljanju in vrejevanju narodnega vprašanja; rešena je volilna preosnova in nagodba z Ogrsko; vprašanje o volilni pravici je bilo od l. 1893., ko je sprožil grof Taaffe, neprenehoma velika zavora vspesnemu delu državnega zbora. Uredba s peto kurijo l. 1897. je bila le palijativno sredstvo, ki ni nikogar zadovoljilo, najmanj tiste, ki so stremili po splošni in enaki volilni pravici. S sedaj dognano volilno reformo so rešeni za dogledni čas vsi tozadevni spori in zadovoljni so v prvi vrsti socijalni demokratje, ki so v parlamentu in še bolj izven tega nastopali za to preosnovo na tak način, da so bile vlade in parlament zavirane posvetiti se z mirnostjo drugemu parlamentarnemu delu.

Socijalni demokratje, katerih je nad 80 prišlo v parlament po novem volilnem redu, že po svojih načelih niso bili nikdar nasproti pravični ureditvi narodnega vprašanja, oni se bodo temu tudi sedaj tem manj protivilo, ko se jim je izpolnilo njih življensko vprašanje, splošna in enaka volilna pravica. Kolik napotek je bilo nevrejeno razmerje z Ogrsko, to ni treba podrobneje opisavati. Sedaj ko je tudi to vprašanje rešeno, ima vlada proste roke. In le-ta je, bolj kakor kdaj, sestavljena tako, da se ne bode protivila urejevanju narodnega vprašanja tudi pri nas. Če na stran pustimo par indiferentnih ministrstev, imamo pri vladi 4 Slovane in 2 krščanska socijalca. Krščanski socijalci sedaj najmočnejša stranka v zbornici, so tudi vedno naglašali, da je treba narodno vprašanje rešiti, da bode pot prosta za drugo zakonodajno delo. Ta stranka je vrhu tega sedaj spojena z nemškimi klerikalci, ki so se nekdanj na strani Slovanov zavzemali za njih pravice. Ministra vzeta iz te stranke toraj ne moreta biti našim pravičnim potrebam nasprotna. Nadalje so Čehi in Poljaki, katere moramo šteti za zaveznike. Ostanjejo drugi Nemci v takozvani nemško-narodni zvezi. Te zastopajo v ministrstvu Marchet, Peška in Derschatta. Peški mora biti za nas to prav, kar je prav za Nemce na severu in glede Derschatta smo že opozarjali na spravljivo izjavo njegovega intimusa dr. Charija, načelnika prav tiste stranke, kateri pripada minister Derschatta. Razmere torej ne pri strankah, ne pri vladi niso neugodne, če se jugoslovanski poslanci z vnebo in odločnostjo zavzamejo, da se tudi pri nas napravi mir in red v narodnem oziru.

Jugoslovanski poslanci pa morajo po dobro premišljenem in dogovorjenem načrtu postopati, če hočejo doseči vspeh. V dotiko jim bode za časa stopiti z vlado in posameznimi njenimi člani ter s strankami državnega zbora. Tu se vidi, kolik pomena bi bil sedaj jugoslovanski minister!

Ureditev se mora zahtevati v oni razsežnosti, kakor se ima izvršiti za češke dežele. Najvažnejši del narodnega vprašanja je jezikovno vprašanje. To urediti je pri nas še veliko bolj potreba, kakor na Češkem. Prizadeti smo pri tem vsi Jugoslovani. Dalmacija ima svoje nerešeno jezikovno vprašanje. Odklanja se vpejlava hrvaškega jezika, kakor notranjega poslovnega jezika, čeprav se more govoriti v Dalmaciji skoraj izključno in samo o hrvaški narodnosti. Med istrskimi Hrvati so slične razmere, kakor pri nas, to je celo kaotične. Sklicujemo se na člen 19. temeljnih zakonov, a odvrta se nam, da ta člen ustanavlja samo načelo, ki potrebuje izvršitvenega zakona, katerega pa dosedaj ni. Sedaj se ne bomo prerekali, kako stoji stvar v tem oziru. Gotovo pa je, da ni več pričakovati, da bi se jezikovno vprašanje nam v prilog reševalo z naredbami. Odkar so Nemci s svojo skoraj triletno obstrukcijo l. 1897. do 1899. izsilili, da so se preklicale Badenijske in tudi poznejše, Nemcem na korist spremljene Gantseheve jezikovne naredbe, je ta pot za urejevanje jezikovnega vprašanja zaprta. Od tedaj se jezikovne razmere v javnih uradih spreminjajo brže nam na kvar, kakor na korist, posebno v obmejnih pakrajinah, pogledimo na Štajersko in osobito na Koroško, kjer vlada prava anarhija glede slovenskega jezika v uradu. Ni nam mogoče izposlovati ni najmanjše drobtine potom naredbe, ker vlada vedno računa z nemškim uporom. Najznačilnejše je, da ne izposlujemo vkljub vsestranskim naporom še tega ne, da bi višje instance izdale svoje razsodbe in sklepe tudi v slovenskem jeziku, kar je najvišjemu sodišču po njegovem lastnem statutu iz l. 1850., torej zakonito zapovedano. Odstopivši napredni poslanci so dobili trdno obljubo in moško besedo ministrskega predsednika barona Becka in justičnega ministra Kleina, da se ta točka po sprejeti volilni reformi izvrši, a kakor vidimo, se ni izvršila. Torej za kakimi koncesijami se pehati v jezikovnem oziru, ki naj bi se upeljale z naredbami, tega ne svetujemo slovenskim in hrvaškim poslancem, ampak težiti jim bode na to, da se to uredi potm zakona in sedaj je čas ugoden za to. Pri jezikovnem vprašanju se ne sme prezirati, da bode vrediti tudi jezik in poslovanje avtonomnih uradov s slovenskim prebivalstvom. V vseh obmejnih pokrajinah smo Slovenci v tem oziru naravnost brezpravni. In tu ne moremo prezreti, na kake težave glede jezikovnega vprašanja zadeneemo Slovenci pri svojih krvnih bratih Čehih in Poljaki. Vse nam privoščijo eni in drugi, a reševalo naj bi se jezikovno vprašanje v deželnih zborih. Sedaj pa pomislimo, kako bi se reševalo v Gradcu, v Celovcu, v Trstu, v Istri in celo v Gorici! To je najbolj mučno, da imajo naši slovanski bratje za nas k večjemu lepe besede, a nas zapustijo tedaj, ko zahtevamo dejanska sredstva za nam ugodne rešitve. V tem oziru bode premišljevali, ali se ne najde izhoda iz te zagate tako, da se parlamentarno sklene državni okvirni zakon s posebnimi ozirom na varstvo manjšin in z nalogom, da ta okvirni zakon deželni zbori izpolnijo ter se zajedno vkrenejo uredbe, ki imajo veljati začasno in dokler deželni zbori dotičnih zakonov ne izgotovijo.

Jezikovno vprašanje je pač najvažnejši toda vendar samo en del narodnega vprašanja. Z jezikovnim je tesno spojeno uradniško vprašanje. Kakor Nemci zahtevajo zase uradniškov nemške narodnosti, moramo isto storiti tudi mi v interesu stvari in v interesu svojega posebno akademičnega naraščanja. Konec mora biti tej nezastlišani krivici, da štajerski ali sreči nistem razumel. Slednjič pa je zaklical:

»Ti imenuješ to ljubezen! Ali ljubi se lahko na tisoč načinov, in ljubezni je tisoč vrst! Takšna neznatna, meščanska ljubezen, kot jo premore Ela, bi morda tebi zadostovala in mnogim drugim... Ti ravno nisi spoznal nikoli one strastne, ognjene ljubezni, ljubezni trpljenja in žrtve. Ali ti mi lahko veruješ, če je človek enkrat skusil najboljšje in je bilo to njegova last, mu je težko zadovoljiti se z manj dobrim.«

Jaz sem mu pritrdjeval z glavo in nogami in gledal sem mu v oči s prijateljskim nasmehom. Kaj pa hočeš! Življenja spremeniti ne moreš in prijatelja tudi ne spreobrniti. Kimaj in molči! E, vse se razjasni, in zdi se mi, da nazadnje še slepci spregledajo. Seveda je to samo moje mnenje.

No, in devetindvajsetega avgusta sem bil zopet enkrat pri Rožmarinu, da se prav ugodno nasedim na njegovi zofi.

»Veš, pojdiva rajša nekoliko na sprehod!« je rekel. Potem je poklical gospo Rožmarinko, da ji pove, da ga ne bo kake dve ali tri ure.

»Z bogom, moj srček! Vidiš, tu v predalu leži moj revolver, tako mi je neprikladno, da bi ga nosil s seboj v žepu. Le dotakni se ga ne, ker je nabit. Lahko bi se ustrelila do smrti.«

Vso pot je bil radostno vznemirljen. Bil je kot krasnik, ki ve, da ga ljubijo ženske, in je pregledaval za-

koroški Slovenec ne dobi mesta v svoji rojstni deželi. Šikanira in prezira se ga tako dolgo, dokler se ga ne spravi preko meje na Kranjsko. Glede šolstva živimo v naravnost neznošnjih razmerah. Na Koroškem nimajo Slovenci ni ene slovenske ljudske šole, na Štajerskem Nemci, če se ne motimo 19 meščanskih šol, a Slovenci nobene in kako je v Trstu! To so šole, katere ustanavljajo in vzdržujejo dežele. Kaj se imamo nadejati, od deželnih zastopov, če tu ne poseže država vmes. Pa tudi v državnem šolstvu nismo dosti na boljšem in pereče je tu tudi vprašanje srednješolskega učiteljstva, ki se sistematično odriva v prilog nemškega. Nadalje so sestavni deli narodnega vprašanja uredba upravnih okrožij in deželne kulturne stvari. Na Češkem se bode brez dvojbe urejevalo tako, da dobé Čehi kolikor moč čisto češka, Nemci nemška upravnna okrožja; tako se tudi pri nas ne sme dopuščati, da se naše velike manjšine majorizirajo in potapljaajo v nemških ali italijanskih večinah. Glede deželne kulture se s slovenskim prebivalstvom izven Kranjske povsod po mačehovski ravna. Skrajno revni so prejemki slovenskega prebivalstva in deželnih kulturnih zakladov.

Tu smo navedli nekoliko v narodno vprašanje spadajočih stvari, vrsta pa nikakor ni popolna. A že iz teh vprašanj se razvidi, koliko dela in napore čaka jugoslovanskih poslancev. Apeluemo pa na vse brez razlike, da pri rejevanju narodnega vprašanja postavijo strankarstvo na stran in se lotijo dela solidarno. Dosedaj za to rešitev ni bilo tako ugodnega trenutka in bog vé, ali še kdaj pride. Trdno smo pa uverjeni, da če se dožene sprava med Nemci in Čehi, in pri nas ostane vse pri starem, smo izgubljeni in ne vemo, kaka konstelacija bi morala priti, da bi se potem posebej pri nas urejevalo narodno vprašanje. Jugoslovanski poslanci, torej pozor!

Rusija na pragu novega leta.

Ko je bil sedanji car Miklavž II. pred leti v Parizu, da s prezidentom francoske republike slovesno potrdi politično dvojevo, predstavljani so mu bili tudi nekateri poslanci francoskega parlamenta. In car je pod vplivom svobodnega pariškega ozračja seveda napravil sila prijazen obraz to izprehajalke z izzivajočimi pogledi. Ali ah! Ob sedmi uri, tisti trenutek, ko je nama odprla Ela duri, je bilo z njegovo dobro voljo pri kraju.

Ko sem ga obiskal drugič, je povedal, da mora h krojaču, in me prisilil, da sem šel z njim. Privolil sem. Poljubil je Elo k slovesu in ji položil na sree, naj bo za najine odsotnosti lepo pametna in pridna.

»No, srček, moj srček, na nočni muzici stoji teklenica laudanauma. Saj veš, laudanum je zelo močan strup. Ako ima kak obupanec strah pred morilnim orodjem, potem vzame laudanuma. Samo dotikaj se ga ne, ali slišiš, moj srček!«

Da vam povem, jaz sem gledal v kot in nistem hotel nič slišati. Včeraj pa — proti deseti uri — sem šel k Rožmarinu. Ni ga bilo še doma, in našel sem Elo samo. Ali namesto da bi z romanom v roki in v spalni halji ležala na zofi, je stala napravljena pred ogledalom in devala vprav klobuk na glavo. Mudilo se ji je.

»Ali mi storite ljubav!« je dejala. »Potem oddajte to pismo, prosim, Aleksu. Z Bogom, z bogom!«

Kuverta je bila, vam pravim, prosojna, in svetilka, kot se razume, je gorela dobro. In zato sem čital lahko natančno, kar je bilo v pismu. Bilo je pa to-le:

»Moj ljubi Rožmarin! Življenje s teboj mi je dolgočas-

LISTEK.

Aleks Rožmarin.

Vi poznate mojega bratranca, Aleksa Rožmarina? Ali male Lucije pa niste poznali, tiste mične blondinke, ki jo je nekega dne predstavil svojim prijateljem kot svojo ženo. Seveda z nekim gotovim nasmeškom, ki je dal slutiti, da ne jamči za pristnost natečenega vina.

No, takole v maju lanskega leta sem si mislil nekega večera, da bi bilo dobro obiskati zopet enkrat Rožmarina. Grem torej k njemu in pozvonim. Odšel je z doma, samo Lucija je tu, ali tudi v klobuku in plašču, pripravljena za odhod. Ko me ugleda, pravi z negotovim glasom: »Ah, vi ste, morate me opravičiti, imam še gotove stvari opraviti... Ravno sem napisala par besed za Aleksa, gotovo pride vsak čas. Prosim, bodite tako dobri in oddajte mu ta papir!«

Ko je bila proč, sem pogledal pismo. Kuverta je bila tako tenka, da sem lahko prečital vsebino. Glasilo se je:

»Moj ubogi Aleks, moja mati me je tako krepkosto vzgojila, da ne morem varati nobenega človeka, celo tebe ne. Življenje s teboj me dolgočasno, zato te pustim in grem z novim prijateljem v inozemstvo. Z bogom! — Lucija!«

To je bilo vsekakor odkritosrčno, ali bilo je brutalno, in videl sem vnaprej, da bo moj bratranec Rožmarin odslej dober čas zelo otožne in mračne duše, zlasti še, ako izve svojo nesrečo nenadoma. Napenjal sem torej svoje možgane, da bi mu položaj razjasnil polagoma. V tem je prišel sam domov.

»Čisto sam?« me je vprašal. »Ali Lucije ni tu?«

»Ne, ni je tu... Poglej, moj ljubi Rožmarin, pogledj, in v tem sem se spomnil človekoljubne laži, ne vzemi si preveč k sren, moj stari mladeč, Lucija je imela prerada... Nikoli več je ne boš videl... ubogi otrok te je zapustil... Vkljub mojim prošnjam, si vzame življenje... bila je namreč ljubosumna, veš tako strašno ljubosumna!«

Med tem sem dvignil kot v obupu roke proti nebu, Rožmarin je mehnično sledil z očmi mojim kretanjem. S prstom sem kazal navzgor, in to je prišlo na pomoč moji domišljiji. Nadaljeval sem:

»Da, ljubosumna je na damo v tretjem nadstropju, veš, na ono malo brinetko, ki smo jo večkrat srečali na stopnicah, z njo skupaj. Ali se ne spominjaš, kako je Lucija vedno pogledala nanjo, kot bi hotela sesuti blisk in strele na njeno glavo, in kako je potem s strastnimi solzami močila tvoje lase...«

Rožmarin se je čudil in se ni mogel domisliti.

»No, seveda, Rožmarinček, stvar je sicer žalostna, ali vrt je poln rož.«

Nekaj časa kasneje sem zopet pozvonil na Rožmarinovem stanovanju. Majhna brinetka — iz tretjega nadstropja — mi je odprla. Mislim, da sem nevede kdaj in nehoti kako šel stopnice previsoko, in sem se vprav hotel z vlnudnim opravičilom posloviti, ko se prikaže Rožmarin za njo in mi zakliče: »Ah, ti si moj starček mladi, pridi noter!«

No, in prve četrt ure sem užival blage radosti in plemenito veselje človeka, ki se zadovoljno naslaja nad rodbinsko srečo dveh mladih ljudi, ki jih je on srečno zvezal. Zakaj — hvala romanu, ki sem ga pred štiri najstimi dnevi tako fino izmislil, se je življenska sreča vnovič smehljala mojemu bratranecu Rožmarinu.

Ko sem bil z njim sam, si nisem mogel kaj, da bi mu ne omenjal njegove sreče.

»Življenje je res prav famozna stvar, in mala brinetka je naravnost čarobna.«

Rožmarin je globoko vzdihnil in me ni pogledal.

»Kaj, ti vzdihuješ?«

»Da! Nesrečen sem. Ela me ne ljubi.«

»Nasprotno! Zdi se mi, da te strašno ljubi.«

Postal je hud in mi je dejal in povedal vsakovrstne stvari, ki jih k

in rekel, da ga zelo veseli, ko vidi pred seboj »zastopnike narodove volje«. Tako lepa fraza se kaj čudno glasi iz ust okostenelega avtokrata! Pa izgovorjena je bila in Miklavž samemu je tako ugajala, da si je nemara mislil: »Zakaj pa si ne bi sam privoščil doma takih »zastopnikov narodove volje«! Toda uresničenje tihe Miklavževe želje se je moglo izvršiti šele, ko je zauril na razvalinah portarturške trdnjave, ki so jo sramotno izdali ničvedni Stesseljini, japonski »banzaj«! in ko je pri Tsušimi uničil japonski admiral Togo rusko brodogradnjo. Ruski absolutizem je bil premagan. Hrabri japonski vojaki so na suhem in na morju krvavo maščevali vse tiste nesete žrtve ruskega dvorskega tiranstva, ki je preganjalo do smrti vsakogar, ki se je kdaj boril za večjo svobodo političnega in socialnega življenja na Ruskem. Najboljši ruski pesniki in pisatelji so bili mučeniki svobode. Sibirski rudokopi in sibirski ječe so nam pričeli tistega groznega trpljenja, ki so ga prenašali najboljši ruski možje samo zato, ker niso hoteli obožavati ruskega despotizma, nego so se mu upirali ter širili svoje svobodomiselnosti med mase. »Naša domovina ni domovina, nego je č!« je pisal rajni pesnik Vjeličko...

Pa so prišli tem ruskim pionirjem za svobodo na pomoč mongolski, buddhistični Japonci — čez noč je padel absolutistični pravoslavni malik v prah.

Zgodovina, »nuntia veritatis et magistra vitae« uči, da se nikoli nobeden avtokrat ni dal prostovoljno iz rok vjeti, nego, da so ga morale prisiliti k temu zunanje razmere, največkrat porazi na bojišču.

In po sramotnem porazu ruske armade, ki so jo vodili v boj nespodobni in breznačajni generali, je uvidel ruski narod, kakšna do mozga kosti gnila svojat so tisti ljudje, ki ga »vladajo«. Iz revolucije, ki je pretresala Rusijo vsled poraza na bojišču, si Miklavž II. ni vedel drugače pomagati, kakor da je razglasil s kislim obrazom — konstitucijo. In sešel se je post tot discrimina rerum prvi ruski parlament in vsa Evropa se je z največjo napetostjo ozirala v Peterburg, kako se bo razvijala ruska »duma«.

In z največjim veseljem smo se ozirali tja gori vsi zapadni Slovani, ker smo upali, da stopi zdaj Rusija v vrsto »zapadnih« držav, kjer ima državljani vendar nekaj govoriti. Upali smo, da je za zmerom odzvonilo absolutizmu in da bode tudi ruski brat sam dajal sebi primerne zakone... Toda motili smo se! Se bolj pa se je zmotil Miklavž II., po božji volji in po nevednosti Rusov, Poljakov, Tartarov, Gruzinov, Čerkesov, Čečencev, Turkmenov, Armencev in bogosigavci kakšnih narodov se samodržec »vseja Rossiji«. Car je mislil, da je parlament le nekaj zbor dvornih lakajev, samo nekaka četa oprčnikov, ki nima drugega posla kakor da »bije s čelom« pred njegovim tronom, da prepeva tisto lepo »Bože carja hrani!«, da mu sestavlja udanostne izjave, votira civilno listo in kar je še več tistih koristnih staroruskih šeg. Pa Miklavž II. je kmalu uvidel, kakšnega vruga je poklical v lepo tavrisko palačo! Ti možje, ki so priromali iz vse obširne Rusije v blazirani Peterburg, iz v o l j e i o d ljudstva samega, so hoteli posnemati dobre manire zapadnih parlamentov, pa so kritizirali takozvano vlado samo! Kolika predrznost! Ljudstvo se drzne kritizirati uradnike, ki jih je

imenoval sam maziljeni car! Torej ti zastopniki ljudstva kritizirajo takega tudi carja samega! In med temi poslanci sedijo v tavrski palači odlični ljudje: profesorji srednjih šol in celo vseučilišni, učenjaki, ki imajo evropski glas, plemiči, knezi, duhovniki... In vsi ti ljudje so v principu v opoziciji proti vladi, proti režimu, ki je pripravljen domovino na rob propada! »Ne boš!« je rekel Miklavž II. in pognal parlament iz svoje tavrške palače. In vsi dvoraki lakajji so mu ploskali ter zapeli unisono: »Bože carja hrani!«... Absolutizem je bil rešen.

Toda prva дума se ni udala kar tako! Ti možje so smatrali svojo misijo za resno in niso hoteli igrati komedije!

Pod predsedstvom vrlega Murmeceva so se zbrali na finski zemlji v Viborgu ter od tam izdali manifest na svoje volice, da je vlada zavratno zadavila dumo ter zamašila rusku narodno usta, da ne more zahtevati svojih pravic. Ves svet je ploskal vrlim ruskim poslancem, ki so se pokazali možje...

Drugega pa je sodil o svoji prvi dumi Miklavž II. Ukazal je posaditi jih na zatožni klop. In te dni, ko zboruje že tretja дума, ki je komaj še senca prve, obsojeni so bili poštenjaki prve dume kot navadni zločinci v trimesečno ječo — samo zato, ker so hoteli biti pravi ruski moderni poslanci, zagovorniki ljudskih pravic, ne pa marijonete dvorske kamarile!

In ta obsodba se je izvršila tedaj, ko se je v Peterburgu vršil proces proti ničvednim ruskim generalom, ki so izdajali domovino ob tihem oceanu!

Veliko škandalov smo že izvedeli v novejšem času iz Rusije, toda obsodba članov prve dume je največji škandal!

Oficijalna Rusija danes ni opravljena, da bi zastopala Slovence pred kulturnim svetom, ruska svobodomiselnost inteligencija, ki se pogumno bori za svobodo, pa je brez moči. Na vsakega ruskega naprednjaka pride tam po sto »pravih ruskih ljudi«, to je tistih sužnjih eksistenc, ki podkupljeni od vlade, morijo naprednjake in jih ovajajo policiji!

Mi zapadni Slovani spremljamo z največjo simpatijo junaško borbo ruskih naprednjakov, želimo, da priborijo konstitucijo in vržejo absolutizem ob tla, pomilujemo žrtve dvorskega despotizma in upamo, da vžide tudi ruskemu narodu solnce svobode.

Šele potem utegnemo Rusi misliti na to, da bodo reprezentirali Slovanstvo pred svetom. Ti dogodki so pa tudi silne važnosti za nas zapadne Slovence.

Ogromna Rusija bi bila vsem drugim Slovanom lahko močna moralna opora — druge opore ne potrebujemo — v hudem boju za obstanek. Toda takšna Rusija, kakršna se nam kaže v sedanjih političnih škandalih, absolutistična Rusija, je za nas brez vrednosti.

Ruske razmere nas učijo, da je pri vsakem narodu prvo: prosveta, ljudska izobrazba, kajti analfabeti (po najnovejši statistiki je na Ruskem nad sto milijonov analfabetov ali 80% ljudi, ki ne znajo ne čitati ne pisati. Glej »Slovenski Přeled« november, str. 67.) ne potrebujejo takšnega zapadnega luksusa, kakršen je — parlament. Prosvetljeno ljudstvo pa si svoje pravice vzame samo in ne čaka, da bi mu jih kak potentat »podaril«.

Stenja Razin.

Pismo s Hrvaškega.

(Zopet Rakodeczajev fiasko. — Mesto nove stranke — zasmeh. — Volilna koalicija.)

V Zagrebu, 2. jan.

Madžarska koalicijska vlada je v borbi proti Hrvaški popolnoma kopirala Dunaj, ko je leta hotel strmoljaviti madžarsko koalicio. Dunaj je poslal Fejervarya, Pešta Rakodeczajja, Dunaj je razpustil madžarski parlament, Pešta pa hrvaški sabor. Končno je Dunaj skušal z gospodarskimi in socialnimi koncesijami osnovati novo madžarsko stranko, ki bi naj eliminirala iz svojega programa narodne aspiracije, a do pičice isti načrt je kopirala sedaj tudi Pešta. Zato je doživela madžarska vlada tudi enako usodo, kakršno je doživel tudi Dunaj: vse se je ponesrečilo!

Da še več: Madžari so se nesporno v tem poslu še huje blamirali, kakor svoje dni dunajski dvor. Ne samo da ti boritelji za svobodo od večraj teptajo svobodo drugega naroda, ki jim je kot zaveznik v najtežjem času priskočil na pomoč, nego Madžari ne morejo najti v borbi proti hrvaški koalicii niti navidežno upravičenega sredstva.

Madžarska koalicija, ki jo vodi grofi in visoki cerkveni dostojanstveniki, se je morala bati demokratičnega socialno-reformnega programa, morala se je bati splošne volilne pravice — no, naša koalicija se tega ne boji: vse to ni orožje proti njej, nego za njo.

Zato sta Fejervary in Kristoffy lahko sestavili program, ki je imponiral zunanjemu svetu, dočim se je širokim slojem delala skomina.

Toda Rakodeczajju so dali Madžari program, ki je prava karikatura in ki ne more niti imponirati, še manj pa osvojiti najservilnejše duše.

V soboto bi se imeli sestati vsi pristajali bivše »narodne stranke« na konferenco, da se reorganizirajo, da slišijo Rakodeczajev program ter sklenejo, da-li morejo sprejeti ta program. To posvetovanje se je sicer vršilo, toda udeležili se ga niso niti vsi nekdanji strankini prvaki.

Madžaroni se namreč dele v dve skupini: Šumanovičevci, ki je najbližja koalicii, Tomašičevci in Rauchovi. V soboto je imela konferenco samo Tomašičeva skupina, dočim je izostala Šumanovičeva skupina in Rauchova (bodočega bana). Tomašič (bivši hrvaški minister) je bil do zadnjega časa tudi proti Rakodeczajju, a obrnil je plašč po vetru iz dočala sebičnih razlogov.

Tomašič je vsekakor najspodobnejši politik med madžaroni; on to ve in je zategadelj prepričan, da je on edini sposoben, da postane ban. V tem njegovem stremeljenju mu Rakodeczaj ne more škodovati, temveč le koristiti.

Rakodeczaj je namreč tako nespreten, da se ne zna niti okreniti in da mu niti na misel ne pride, da so njegovi dnevi šteti. Ta mu torej ne more škodovati, ako ga bo — dirigiral, kakor bo sam hotel.

Dosti bolj nevaren je baron Rauch, ki čaka na bansko stolico. Ta bi takoj postal ban, čim bi Rakodeczaj popolnoma dogospodaril. Zato je v Tomašičevem interesu, da za nekaj časa podaljša Rakodeczajju življenje, da se do tistega časa okrepi na zgoraj in na spodaj; potem pa bo brez pomisleka strmoljavil Rakodeczajja.

Zato se je Tomašič odločil, da se postavi na čelo razpršene madžaron-

ske vojske, vendar pa tako, da bi si morda s tem pridobil tudi nekaj popularnosti; zato se je precej ostro izjavil proti železničarski pragmatiki, zaradi katere je nastal ves spor. Toda s tem je izgubil vsako zaupanje v madžarskih krogih, ki so bili ljuto razočarani, ker so se nadejali, da bo nova stranka slepo sprejela vse, kar ji bodo obljubili preko svojega Rakodeczaja.

Rakodeczaj je razvil svoj »program«. O državnopravnem sporu med Hrvaško in Ogrsko se seveda ni smel izjaviti, marveč je vse prepustil regnikolarnim deputacijam, ki bi naj spor rešile, ne pove pa kdaj. Vse druge njegove obljube gospodarskega značaja pa daleč zaostajajo za dogovorjenimi koncesijami med prejšnjo koalicijsko vlado in med Madžari pred sporom.

Vsako najmanjšo lokalno železnico, ki je bila projektirana že pred 10 leti, je Rakodeczaj navedel v svojem programu! Obetal je tudi splošno volilno pravico — kadar se zbere potrebni material. A konec venča delo. Na koncu programa pravi, da bi vse to moglo izpolniti — toda le tedaj, ako nastanejo »dobre neovirane razmere med Hrvaško in Ogrsko«. Tedaj: bodite najprej pokorni in poslušni, a potem dobite nekoliko odpadkov od tega, kar vam gre po zakonu...

Niti onih par višjih uradnikov in štreberjev ni moglo takoj sprejeti tak »programa« za svojega. Tomašič in Spevec sta se izrekla proti pragmatiki ter je danes samo izvoljen odbor, ki bi naj pretresel ves program ter poiskal formulo, kako bi se izrekli o nastalem državnem konfliktu. Zato je istočasno odšel Tomašič z Rakodeczajem v Pešto, da vpraša madžarsko vlado, kako se naj izvele iz tega vprašanja, da ne izgubi zopet naklonjenost na zgoraj. Jutri, v petek bo zopet plenarna seja, v kateri bi se naj sprejela končno tudi ta formula.

Naj se ta skupina ljudi izreče kakor ji drago — to sedaj ne bo niti najmanj odločevalo na razvoju situacije. Madžaroni so za vedno pokopani, a najgotovjeje Rakodeczajevi. To je priznal tudi Rakodeczaj sam danes v Pešti, da s tako »stranko« nima prav nič upanja za uspeh volilne borbe.

Volilni odbor hrvaško-srbske koalicije je ima sedaj permanentne seje. Dosedaj je popolnoma zanesljivo, da bo šla koalicija, pa molar vsaka posamezna stranka s svojim oklicem in kandidatsko listo, v volilni boj s porazom in složno, razdelivši si med seboj vse okraje. Drugo znamenito dejstvo je, da postavi koalicija kandidate skoraj v vseh 88 okrajih.

Sedaj se seveda pojavljajo mnogi razni kandidati, toda še pred volitvami jih seveda mnogo odpade, tako da se bosta poglavito borili le dve skupini: koalicija s Frankovo staričevičansko stranko.

Kakor stoji stvari sedaj, prevladuje splošno razpoloženje, da dobi brezpogojno koalicija absolutno večino.

O razsodbi nadučitelja Potokarja in tovarišev.

Uprav divja gonja se je pričela v šentlovenski župniji zoper vse tiste, ki ne tribijo brezpogojno v kle-

rikalni rog. Vsako sredstvo, če je še tako umazano, jim služi dobro za orožje, škof pa skrbi, da vodijo boje najbolj fanatični petelini kranjske dežele. Vasi Velika Loka, St. Lovrene, Mali Videm, Krčina, Zabajek, Mala Loka, Kukenberg, Trnje in mnogo drugih faranov, se je odločno uprlo ošabni trmoglavni komandi župnika Oblaka in če bodo vztrajali neustrašno pri započetem delu, kakor so to pokazali pri zadnjih državno-zborskih volitvah, ki so oddali okrog 70 glasov za naprednega kandidata, ne stare jih nobena sila, akoravno trdi Oblak, da ima tako trdo kožo, da je nihče ne prederi. Koliko se je že pisalo o tem človeku in ko bi hoteli obelodaniti vse njegove kozle, bi napolnili vsak teden predale »Slovenskega Naroda«. Danes pa ne bomo govorili o bojih radi orglarije, o beri, o fajmoštrovih kupcih in drugih homatijah, danes pride na vrsto ona nesrečna mlekarica, ki je provzročila pri nas toliko zla, da so začele najbolj pohlevne duše klicati hudiča s pekla na pomoč.

Že lansko leto meseca novembra se je začel v župniški puter fabricirati. Na vedno drezanje faranov se je preselila mlekarica v Kazinarjevo hišo poleg potoka Temečnice, ki ga uživajo vse zgoraj navedene vasi. Takoj so se pokazale že prej prorokovane posledice, po Temečnici so se začele valiti mlekarke pomije, voda je večkrat kakor s smetano preprežena, da je niti živina ne mara piti. Dasi gre do naše pritožbe navadno v koš, se je dosegel vendar komisijski ogled, ki se je vršil na licu mesta dne 19. avgusta l. l. Z ozirom na dejstvo, da takozvani filter izpeljan pod mlekarino v St. Lovrenu, ni siguren, da bi trajno in dobro funkcioniral, je obljubil gospod dr. Vavpotič prizadetim strankam, da se bo napravila cementna jama s sesalko za odvajanje nesnage in pokazal tudi prostor zanjo, pozneje pa tudi dostavil, da se bo to zgodilo v 4—6 tednih. Isto je potrdil in obljubil strankam župan sam. Ko se je nato v gostilni pri Martinu sestavljal zapisnik, ni bilo glede obljube za napravu cementne jame nikakega govora in se je odstavek o jami glasil takole:

Pri vsej tej napravi je treba skrbeti, da se posoda v mlekarici snaži in ne zunaj, zraven se mora tudi pomisliti, da na ta način narejen filter le nekaj časa dobro deluje in se mora večkrat premeniti; v to svrhu bi bilo umestno, da bi se dobro cementirala in dobro pokrita greznica napravila, v katero bi se pomije iz kanala izvajale, s sesalko bi se lahko vsebina greznice prilično odstranjevala.

Prizadete stranke: Josip Kolen, Franciška Pintar, Albina Raker, Marija Germovšek, so temu vpričo vseh ugovorjale in odšle z opazko, da bodo tedaj podpisale zapisnik, ko bo cementna jama izgotovljena. V enem tednu je izdal župan imenovanim štirim končno razsodbo, to je odlok z dne 22. avgusta 1907 št. 726, v čigar relevantnem delu se glasi:

C. kr. nadzdravnik gospod dr. Vavpotič je izjavil po zapisniku, da se iz zdravstvenih higijskih razlogov ne more proti sedanjim napravam nič ugovarjati. Vsled te izjave se je komisija izrekla, da je stavba in vsa naprava pravilno narejena ter se od strani županstva potrjuje in daje dovoljenje za uporabo. Pritožba se pritožnikom vsled ogleda komisije, sestavljene iz župana in dveh svetoval-

(Dalje v prilogi.)

no. Svoje gnezdo si hočem postaviti pod drugo streho. Spoznala sem se s prekrasnim možem, ki me ravno tako obožuje kot jaz njega. Ne boš me videl nikoli več. — Ela.

Vedel sem, da se je Rožmarin že dva meseca imel za največjega nesrečnega med zemljani, in mislil sem si, da je bila prevelika ljubezen Rožmarinke I. kriva, da ni vedel ceniti skromne ljubezni Rožmarinke II. Skušnja je je torej izučila in sklenil sem povedati mu neozaljšano resnico. Prišel je domov.

»Ela je baš odšla. Nikoli več je ne boš videl. Zaljubila se je v nekega prekrasnega moža.«

Šel je parkrat po sobi, Rožmarin je prišel do zrcala in se začel smeјati. Obrnil se je in stopil k vratom. Smeјal se je še vedno, in ko sem mu pogledal v obraz, mu je sijala solza v oči.

»Nimam sreče, jaz nimam sreče. Če bi vedel, da me ljubi, o, kako bi bila velika moja ljubezen do nje. O, o!«

Poslovil sem se z bridkostjo v srcu.

Zakaj bi ne obiskal Rožmarina, sem si mislil drugi dan.

No, našel sem ga na zofi mrtvega. Na mizici je stala prazna stekleničica, izpil je laudanum.

Zvečer bo torej elitni ples v Društvenem domu. Mestne krasotice nas hočejo iznenaditi. Na svidenju! C. Golar.

Abiturijent — branjevec.

Po lastnih doživljajih spisal Bistričan.

(Dalje.)

»Pa le dobro spite!« je dejal deček med vrati, se pomuzal in odšel. Zdelo se mi je, da mi je tudi osle pokazal.

Po njegovem odhodu sem še enkrat ogledoval čudni tolar. Tako tajinstven se mi je videl!

»Vrag, saj mora imeti letnico, sem dejal in jo iskal. Našel sem jo. 1783! Novi tolar mi je kar padel iz rok na tla pod mizo in dolgo sem ga moral iskati, predno sem ga dobil. Tekel bi bil za goljufivim fantom in ga izročil policajcu, da si upa mene poštenega branjevca tako opehariti. A kje je že moral biti premetenec!

Drugi dan sem v menjalnici dobil za tolar približno toliko, kolikor je bila vredna prodana kava. Tako mi je šel celodnevni čisti dobiček po vodi! Sklenil sem, da bom odšel pri vsakem denarju pogledal najprej na letnico. O stvari sem kajpada molčal in je nisem naznanil na policiji, ker me je bilo sram, da sem se jaz abiturijent dal preslepariti od smrkevega poba. Saj mi še lahko branjarijo zapro, ker denarja ne poznam! Prišel sem pa do zaključka, da ni prav nič čudno, če prefriganci opeharijo katehrikrat preproste ljudi. Čisto nič ne navadnega ni to. Saj sem se dal še jaz. Sicer je res grda sleparija, če

proda kmečka žena kravico za par svetlih krajcarjev, a kje je pa zapisano, da bi tudi jaz ne smatral svetlega novega krajcarja za cekin? »Nove vrste so,« bi rekel kupovalec in jaz bi mu v svoji lahkovernosti gotovo verjel.

Od četrtega dne moje branjevske umetnosti dalje se mi je pa godilo tako, kot bi se bil vsedel hudič na prag in ne pustil drugega noter kakor kakega berača ali pa koga, ki ni nikjer drugod mogel dobiti željene reči. Mimo so šli ljudje, tuintam je kdo pogledal po vratih, a noter se je le malokdo zgubil. V tistih trenutkih sem proklinjal svojo neumno butico, ki ni šla rajši s 500 goldinarji študirat univerzo! Ko bi bil takrat dobil Podplatnika predse, premikastil bi ga bil tako, da bi me za božjo voljo prosil, naj ga pustim, kajti silno moč sem čutil v sebi, moč svete upravičene jeze. Mrcina je besedičil, da se tvega za mene in mojo srečno prihodnost! Kanalja hinavska! Boga zahvali, Podplatnik, da nisi pred menoj!

Največjo škodo sem imel z mlekom, kajti če ga nisem prodal še tisti dan, pa ni šlo v denar. Kdo pa mara spodlito mleko! Ostajalo mi je tako, da sem je moral proč metati, čeprav sem je dan za dnem sam žlempal, da me je vilo po trebuhu. Da bi ga kaj več spravil v denar, sem napisal na velik papir in ga pritrdil na vrata, da se pri meni dobi dvakrat na dan sve-

že mleko, dopoldne in popoldne; upal sem, da bom dobil s tem novih odjemalcev.

Res so prišli popoldne, a same sitne hudobne babnice, ki so pa menda bile skušene, da se s takimi napisi pogosto goljufa in laže. Vsaka je pokusila, če je mleko res sveže in ko ga je spila zajemalko, mi je zalučala v obraz, da sem slepar, da je to mleko staro nad pol dneva in da ona kot poštena kupovalka poštenega mleka, ki ga plača s poštenim denarjem, od mene ne kupi nič in da bo že pri vseh svojih mnogoštevilnih prijateljih razglasila, kakšen goljuf da sem.

Na take ostudno prevzetne besede prve babnice sem krepko reagiral, češ, da se ne bodo zaredili gadje v njeni družini, če ne bo pila mleka kar naravnost izpod krave.

Seveda sem babnico s tem le še bolj ujezil, da je regljala potem še po cesti, tako da sem bil v velikih skrbih, če bo moja čast pri bližnjih sosedih še tako neomadeževana, kakor sem doslej mislil, da je. Zato sem vsem nadaljnjim sličnim kupovalkam pustil se do dobrega razjeziti nad mojo premetenostjo, ko je bilo pa njih govorjenja konec, vljudno naznanil, da mi je žal vse najsvetše mleko pošlo, ker imam toliko odjemalcev, da jih ne morem vselej zadovoljiti. Sitnim ženskam je menda samo moj vljudni obraz tako imponiral, da so se zadovoljile tudi s »starim« mlekom in da sem vse prodal včasih.

Dasi je šla, kakor že omenjeno, branjarija piškavo, da sem večkrat računal, če bom ves mesec iztržil 100 goldinarjev, vendar je bilo treba vedno nakupovati, zdaj špečerijskega blaga, zdaj premoga, zdaj drv itd. Ker se mi je šlo za vsak sold, če sem se hotel dalje držati na površju, zato sem sam nosil premog v zanj prirejeno shrambo, ko sem pa zvečer zaprl branjarijo, podal sem se v klet, kjer sem žagal in sekal drva, da me je obilaval pot.

Ženska, od katere sem kupil branjarijo, je hodila pogosto k meni v prodajalnico in mi dajala marsikake šale nauke. Eden glavnih je bil, naj bi dajal ljudem »na bukvice«, ker le potem jih privabiš k sebi. Da bodo ob gotovem roku plačevali, se je treba zmeniti takoj začetkom natanko z njimi. Začetnik v tej stroki sem sklepal tako kupno pogodbo z vsakim, kdor je hotel in zdaj sem prodajal, da je bilo veselje. Ob določenih rokih so pa hodili plačevati moji kupovalci, zlasti pa kupovalke, ostale pa vselej toliko dolžne, da sem bil privezan na nje, da sem jim še nadalje dajal na knjižico. Dolg se je pod raznimi pretevezami vedno večal. Vendar ker je bil promet bolj živahen in ker sem imel vsaj dosti dela ter mislil, da bo sčasoma prav izvrstno še šla moja branjarija brez dajanja na knjižico sem bil zadovoljen.

cev kot neutemeljena zavrne. Pritožniki se proti tej razsodbi imajo pravico pritožiti na občinski odbor tekem 14 dni računši od dneva vročitve.

Ker je ta odlok bil enostransko, samo v korist župnika Oblaka narejen, kajti o daljnih napravah, katere je priporočal v dalnjem gori navedenem odstavku uradnega zapisnika g. državnega zdravnika kot umestne, da se napravijo navzlic temu, da proti napravi sami ni nobenega ugovora, v odloku vendar ni govora, dasiravno bi bilo za sosedo in tudi druge ljudi, ki rabijo vodo Temenico zase in živino zelo važno, da bi v odlok prišlo tudi to, kar je dr. Vavpotič z ozirom na to, da filter ne deluje dolgo in pravilno, za umestno smatral in v zapisniku povedal. Toda navedeni odlok je to premissijo zamolčal in bil radi tega pomanjkljiv.

Na prošnjo Kolenca je sestavil nadučitelj Potokar zoper ta odlog pritožbo na deželni in občinski odbor po danih mu informacijah. V pritožbah so bili med drugimi tudi sledeči stavki: Ali ni smatrati tako izjavo namreč odlok falsificiranim? Kje je torej resnica?

Na te besede je začel župan švigati po fari, kdo je sestavil pritožbo in če se je vsak sam podpisal. Podpisov je bilo 34. Nadučitelj je res sestavil pritožbo, a podpisal se ni. Župan je izbral svoje najboljšije prijatelje nadučitelja Potokarja, Kolenca, Slajpaha, Bukovca, Gorca in Germovška ter vložil proti tem tožbo po penzioniranem svetniku Patru Vencajzu. Pri obravnavi v Trebnjem je bila ljuta borba. Razprava je trajala čez 3 ure.

Kot priča je bil zaslišan g. dr. Vavpotič. »Slovenec« je poslal celo uradnika Moškercarja k obravnavi, da je brzojavno poročal o izidu razsodbe. Nadučitelj Potokar se je opiral na izvajanje dr. Vavpotičeve, ki mu je na dan ogleda pravil na postaji, da bo cementna jama v šestih tednih narejena, nadalje na njegovo pismo, v kojem pravi, da ga je osupnilo, kako more županstvo izdati tako površen odlok, da je napraviti cementno jamo itd. Ja, gosp. dr. Vavpotič je bil vprašan g. nadučitelja v gostilni pri Kolencu, ali je odlok falsificiran ali ne, izjavil: »Kakšen pa, le name se oprite pri obravnavi, župan bo pogorel.« Besedo falsificiran, ponarejen je smatral nadučitelj kakor vsi obsojenci, tako da je odlok pomanjkljiv, kar je tudi v resnici bil, ker ni župan, kakor že gori povedano v svojem odloku o najvažnejši zadevi, o cementni jami prav nič omenjal. G. dr. Pole je poudarjal, da ni dolžnost županstva prepisati vsega originala, se opiral le na originalni zapisnik, stranke pa na županski odlok in razsodbo izvajal na podlagi odstavka, da je izjava, ali je v higijeničnem oziru naprava pravilna ali ne, v originalu in odloku enaka in je ni smatrati falsificiranim. Vsi ugovori so bili zaman. Sodišče je obsodilo nadučitelja Potokarja na 3 dni. Kolenca 4, Bukovca in Slajpaha na 2 dni zapora oziroma od 20—40 K. Gore in Grmovšek sta bila oproščena.

Da je nastalo vsled te razsodbe v klerikalnih krogih nepopisno veselje, je gotovo. »Slovenec« je kar v dveh številkah bobnal o tej zanimivi razpravi in obtožnici celo prej priobčil, predno je vedel, kakšen bo izid razsodbe. Kaj si naj človek pri tem misli. Vsa dolina je bila pokonci. Četki župnik je šel uro daleč iz radovednosti, kakšen bo konec te afere, župan in Oblak sta v Trebnjem obto-

Dočim sem se v prodajalni tako boril za svoj obstoj, sem pa v družini Riegerjev nastopal povsem drugače. Kakor že omenjeno, sem takoj spočetka dal čutiti, da razpolagam z denarjem, kolikor hočem in to mi je prineslo blišče in lesket zlasti pri gospe Rieger in pri gospodični Mimi Rieger, 18letni še čedni punčari, ki je imela dober namen osrečiti kakagega bogatega ženina s svojim deviškim telesom in deviško dušo. Jaz, ki sem padel v vseh opisanih okoliščinah v to družino, sem se seveda vdal v svojo usodo in igral bogatega sina bogatega očeta.

Pri Riegerjevih so bile v družini samo štiri osebe, oče, mati, sin in hči. Gospod Rieger je bil starikav dedec, poln vodenih nazorov ter zadovoljen, da ga je vsakdo pri miru pustil, kar je bilo tudi vsakomur prav. Kajti če ti je začel stari Rieger, penzionirani žandar, razkladati svoje »mish« o nekdajnosti in sedanjosti ter če je vrgel bridek pogled v črno prihodnost, zabolelo te je okrog srca, kot bi ti naložil ledno okrog njega. To sem skušal jaz takoj prve dni, ko sem hotel biti vsestransko prijazen, privoščil neki večer tudi staremu Riegerju prijateljsko besedo. A sem se zelo kesal. Možno je tvežil take gorostasne bedastosti — ne rečem, da sem jaz nezmožljiv in da so edino moji nazori pravi — da sem mu bil prav od srca hvaležen, ko mi je končno zaupal, da je zaspan, ker je njegova ura prišla.

(Dalje prihodnjik.)

žence zaničljivo pogledovala, ves klerikalni tabor je bil od veselja kakor blazen nad tem porazom. V St. Lovrenc je priromal cel kup »Slovencev« in farovška mati jih je delila na pragu, češ, pridite, berite, Potokar je obsojen.

Škodaželjnost se pa kaj rada mašuje in tako tudi obsojeni niso obupali, da bo pri c. kr. okrožnem sodišču v Novem mestu padla krivica in zmagala resnica. In tako se je tudi zgodilo. Dne 23. m. m. s obilic pri vzkljeni obravnavi vsi štirje obtoženci popolnoma oproščeni, razžaljeni župan pabo imel sedaj malo daljšinosinbo plačal Patra Vencajza, vse druge stroške, kakor tudi našega zastopnika.

Pri vzkljeni obravnavi je vse štiri obtožence zastopal g. dr. Globevin, ki je svoj vzkljeni izvod posebno opiral na izpovedbo g. dr. Vavpotiča in pa na njegovo pismo z dne 2. septembra 1907, pisano nadučitelju Potokarju. Sedaj je govorila o tej stvari zadnja inštanca, zbor štirih zakonov gotovo večših sodnikov intislo povedalissvojorazsodborazžaljenemu županstvu veličolškemu, karmugre, namrečda postopapristransko, da dela štafažo jajčarju in magacinerju Oblaku. Sicer pa bomo gledali, da dobimo prepis vzkljene razsodbe in bomo razsodbo v celoti priobčili.

Da, visoko so se dvigale klerikalne glave, njih nade in želje so bile že takorekoč v žepu, a pregovor pravi: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade, in tako so tudi maščevalci zleteli prav nizko. Klerikalni občinski očetje so nadučitelja že prestavili, že so romale pritožbe bog ve kam, Potokar mora proč, on ni krščanski, on je kriv vseh preprirov, a kolo se je obrnilo in pravica je prišla na površje. Tako bomo še marsikaj dosegli, a ne kar čez noč, bodimo vztrajni in energični, saj nas uče skušnje, da trajajo boji marsikje na leta, predno starejo krivico in napade svojih nasprotnikov. Ako se Oblak baha s slovnico kožo, to vas naj ne straši, vi pa nastopite nasproti kakor skala, v kojo butajo zaman valovi hinavskih prikritih maščevalnih pušic.

Delegacije.

Dunaj, 3. januarja. Delegacije začno delovati v odsekih šele po 17. t. m., ko se delegacije vrnejo s potovanja v Trst, Pulj in Reko, kamor jih je povabil mornarični odsek vojnega ministristva. Najprej se zbere na posvetovanje odsek za zunanje zadeve, kjer bo imel minister baron Aehrenthal svoj ekspozé.

Vojaške koncesije Madžarom.

Budimpešta, 3. januarja. Nekateri madžarski časopisi poročajo, da bo ogrska vlada že koncem januarja ali v začetku februarja priromana priti v ospredje s celim kompleksom vojaških vprašanj. Prvotni načrt je bil ta, naj bi se že leta 1908. zahtevalo višje število rekrutov, toda čas je bil vendar prekratek, da bi se javno mnenje in stranke na to zadostno pripravile. Zategadelj bo dne 10. t. m. minister Jekelfalussy zahteval le dosedanje število rekrutov. Toda to velja le za kratek čas, ker na vojaškem polju bo sledilo presenečenje za presenečenjem. Spor zaradi zastav se reši na ta način, da se zastave sploh opuste. Vojna uprava se bo sklicevala na izkušnje, ki so se pridobile v rusko-japonski vojni. Glede služnega jezika je baje večina v generalnem štabu in pri vojnem ministristvu za to, da se madžarskim zahtevam vsaj deloma ugoti. Zapraka je le prestolonaslednik, ki se boji razkola v armadi, vendar je upati, da svetovalci tudi prestolonaslednika pregovorijo, nakar se uvede nekaka mešanica madžarsko-nemškega (?) poveljevanja. Nadalje se uvede madžarsčina za vsa vojaška sodišča na Ogrskem. Kadar se vse to ugoti, pride vlada z zahtevo, naj se zviša število rekrutov, in njena zahteva ne bo naletela na nobeno nasprotstvo.

Nova stranka na Ogrskem.

Budimpešta, 3. januarja. V političnih krogih kroži vest, da je v bližnji bodočnosti pričakovati velik prevrat. Z ozirom na splošno volilno pravico se snuje nova stranka, ki pride v parlament popolnoma nove zastopnike. Baje je sam ministrski predsednik dr. Wekerle, ki hoče osnovati novo stranko na ta način, da spoji del ustavne stranke z delom neodvisne stranke, a ost nove stranke bi naj bila naperjena proti neodvisni stranki, kateri hočejo odvzeti večino v parlamentu s tem, da razvije nova stranka gospodarski program.

Bosanski mohamedanci in grof Batthyany.

Budimpešta, 3. januarja. Poslanec grof Batthyany je za svoj govor v delegaciji v prilog verski avtonomiji mohamedancev v Bosni in Hercegovini dobil o novem letu iz 65 bosansko-hercegovaških občin 211 brzojavnih čestitk. Grof Batthyany se je zahvalil predsedniku izvrševalnega odbora bosanskih mohamedanov Alibegu-Firdusu ter objubil, da se bo razun za svobodo madžarskega naroda tudi vedno potegoval za brat-ski (?) narod v Bosni in Hercegovini.

Zaradi umora Sarafova.

Sofija, 3. januarja. Danes so zaprli tu uradnika bolgarske narodne banke Gjorgija Gešikova, ki je obdolžen sokrivde na umoru Sarafova. Gešikov je bil poprej srbski častnik, pozneje pa je izhajal v Belgradu list »Avtonomna Makedonija«.

Iz Rusije.

Petrograd, 3. januarja. Državni svet je dovolil nad 15 milijonov rubljev za živež prebivalstva v tistih krajih, kjer razsaja lakota.

V zimski palači, kjer stanuje Stolypin in v Carskem selu so zopet našli bombe. Policija je zaprla 19 oseb, ki so na sumu, da so nameravale umoriti carico-vdovo.

Varšava, 3. januarja. V Habarovsku je policija našla tajno tiskarno socialno-revolucionarne stranke ter laboratorij za bombe. Aretiranih je bilo 14 oseb, med njimi neki inženir, več realcev in tri ženske.

Likvidacija francoskih samostanov.

Pariz, 3. januarja. Kakor znano, je senat sklenil, odposlati posebno komisijo, da preišče delovanje likvidatorjev nad samostanskim premoženjem. Bivši ministrski predsednik Combes je izjavil, da ga je mučno dirnulo, da so likvidatorji, ki so dobili od države predujma nad 8 milijonov frankov ter so dosegli še večje dohodke, vrnili državi le 850.000 frankov. Preiskava bo prinesla luč v to temno stvar.

Terorizem v Španiji.

Madrid, 3. januarja. Položaj v Barceloni je skrajno vznemirljiv. Strah pred neprestanimi atentati z bombami ovira ves razvoj. Hoteli in kavarne so prazni. Policija nima nikake moči; anarhizem se širi čimdalje huje. Kralj je za mesto sistiral ustavne pravice.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. januarja.

— Klerikalnemu volilnemu odboru je deželni glavar Detela naznanil, da ne bo več kandidiral v deželni zbor in da se umakne iz političnega življenja. V koliko je gospod deželni glavar storil ta korak prostovoljno in v koliko so ga v to direktno ali indirektno prisilili klerikalci, katerim je bil že davno preveč objektivni in premalo strankarski, se pač ne bo dalo dognati, vemo pa, da so klerikalci že pred meseci računali s tem odstopom. Že pred meseci je bilo rečeno, da se umakne gospod pl. Detela in da bodo klerikalci na njegovo mesto kandidirali gospoda Povšeta in rečeno je bilo, da odloži potem g. Povše svoj državnozborni mandat, ter da hoče dr. Krek, naj bi postal poštar g. Slavko Ravnikar državni poslanec. Krek se je že pri zadnjih volitvah trudil, da bi spravi Ravnikarja v državni zbor, a tedaj se mu to ni posrečilo.

— »Slovenec« — vedno honeten. V svojem poročilu o pridigah patra Rösslerja v misijonski oštariji smo pisali:

»Vse te pridige so bile čisto navadna hujskarija. Pri polizbraženem ženstvu bodo seveda že imele nekaj uspeha, saj umstveno nerazviti ljudje radi sedajo na duhovniški limanice, ali da bi se izobraženo ženstvo dalo premotiti, se nam zdi čisto nemogoče.«

Te naše besede je »Slovenec« takole popačil:

»Narod« psuje navzoče ženstvo, da je bilo napolizobraženo in umstveno nerazvito. Pri predavanjih je bilo navzočih vedno 700 do 900 dam, aristokratinj, slovenske in nemške učiteljice, gospe iz najodličnejših ljubljanskih rodbin in dobra polovica so bile gospe in hčere ljubljanskih liberalcev, ki so v svojem srcu krščanske. Navzoča je bila tudi soproga deželnega predsednika, ki po »Narodovi« kvalifikaciji spada zdaj med umstveno nerazvita bitja.«

Kakor se vidi iz tega, si je »Slovenec« zopet privoščil prav navadno falsifikacijo. Naj bi mu dobro teknila. Izobraženega ženstva tudi s takimi falsifikacijami ne pridobi. Vidi se pa tu zopet, da pri klerikalcih namen posevčuje sredstva.

— Kje je denar, gospodje poverjeniki? Mnogo naprednih Slovencev je ob priliki, ko so sprejeli knjige »Družbe sv. Mohorja«, darovalo svoj obol za »Družbo sv. Cirila in Metoda« in ga izročilo poverjeniku. Mnogo takšnih slučajev je nam znanih zlasti v Ljubljani, v frančiškanski, šentpeterski in šentjakobski župniji. Povsodi so se brez dvoma nabrale znatne vsote za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Vendar padose — kaj se nismo nikjer čitali, da bi bili darovniki izkazani za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Gospodje poverjeniki, kje je ta denar, kam ste ga dali? V »Slovenec« smo čitali izkaze darov frančiških, šentpeterskih in šentjakobskih Mohorjanov za »Narodno šolo« v St. Jakobu. Morda so častivredni gospodje poverjeniki darove, ki so bili namenjeni »Družbi sv. Cirila in Metoda«, samolastno odmenili za »Narodno šolo« v St. Jakobu? Nečemo trditi, da je »Narodna šola« v St. Jakobu podpore vredna, dasi so v tem oziru mnenja zelo različna, vendar nima nihče pravice, izročiti denar, ki je bil darovan izrečno za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, v drugo svrho in naj bo ta še tako plemenita in dobra. O porabi darovanega denarja imajo odločevati edino darovatelji sami in nihče drugi! Zato zahtevamo od poverjenikov »Družbe sv. Mohorja«, kisosprejemalidarove za našo šolsko družbo, naj se izkazejo, kam so poslali te prispevke? Ali so poslali te prispevke vodstvu »Družbe sv. Cirila in Metoda« ali pa so jih brez dovoljenja darovateljev izročili za »Narodno šolo« v St. Jakobu, za katero dela v zadnjem času »Slovenec« zgolj iz sovraštva proti šolski družbi zelo sumljivo reklamo? Imeti hočemo pojasnilo in točen odgovor! Vse one pa, ki so poverjenikom izročili kak prispevek za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, pozivamo, naj se na pristojnem mestu sami informirajo, komu se je izročil dotični njih dar! Objestnosti in samovolji gotovih gospodov je treba enkrat napraviti konec!

— Napredno učiteljstvo in klerikalci. Klerikalni listi vedno z večjo prevzetnostjo poudarjajo, da bodo naprednemu učiteljstvu že pokazali, če se ne spametuje in ne postane klerikalno. Iz vsake besede zveni najhujši terorizem. Nedejsko zborovanje učiteljev v »Narodnem domu« je pa klerikalnim hijenam dalo povod, da na najnesramnejši način sramote učiteljstvo. V Gostinčarjevi »Naši moči« se prerokuje, da dobe učitelji od ljudstva batine, ko se piše, da spada učitelj na klop, kjer ga bo izobraževalo klerikalno ljudstvo. Naziva učitelje zaničljivo »šomaštre«, učiteljce pa »šomastrice«, učitelj Pesek je govoril na zborovanju »teletensko in sirovo«. Očita se učiteljem nepoštenost, učiteljem pa, da niso dostojni člani človeške družbe, ki predstavljajo višek nevednosti. Tako pisane zahteve pač ne le odločen odgovor, nego tudi odpor.

— Obč. svet ljubljanski ima v torek, dne 7. t. m., ob 6. pop. redno sejo. Na javne seje dnevnem redu so naznanila predsedstva in poročila o preureditvi preskrbinskih užikov uradnikov in uslužbencev mestnega magistrata; o dopisu mestnega magistrata glede ureditve pravnih razmer železniškega jarka tik podturenskega ribnjaka; o županovem dopisu glede sklepa transakcijske pogodbe s c. kr. vojno upravo v zadevi vojaškega prekrbovališča; o prošnji »Vdovskega in sirotinskega zaklada društva zdravnikov na Kranjskem« za prispevek; o prošnji mestnega šolskega sveta za prispevek za kurjavo zunanje šole pri Uršulinkah; o prošnji mestnega šolskega sveta za zvišanje prispevka za božičnice na mestnih otroških vrtohi; o prošnji »Bolniškega in podpornega društva pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko« za prispevek; o prošnji dijaškega podpornega društva »Radogoj« za prispevek; o oddaji tiskarskih in kamenotiskarskih del za prihodnjo triletno dobo; o dopisu mestnega magistrata glede odkupa sveta ge. Dermastija na Zaloški cesti v regulacijske svrhe; o prošnji gostilničarske zadruge glede sviranja glasbenih avtomatov v gostilnah in kavarnah; o prošnji pripravljalnega odbora za gostilničarsko in natakarsko šolo v Ljubljani za podporo; o prošnji kuratorija mestne višje dekliške šole za prispevek k stroškom letnega poročila tega zavoda; o proračunu mestnega zaklada za leto 1908; o napravi tretjega rastlinjaka v podturenskih nasadih; o dopisu mestnega magistrata glede zboljšanja razsvetljave nekaterih cest. Na tajne seje dnevnem redu so predsedstvena naznanila in poročila o prošnji nekakega posestnika, da je posojilu Mestne hranilnice na njegovo posest dati prednost pred nekim vključenim reversom mestnega magistrata in o prošnji Ane Stadlerjeve

za podelitev koncesije za posredovanje služb.

— Nesramno zlorabljenje verskih čuvstev. V agitaciji za svoje časopise so klerikalci nedosegljivi in se poslužujejo pri tem najnesramnejših sredstev. Tako prináša mariborski »Slovenski Gospodar« v prvi letošnji številki uvodni članek z naslovom: »Praznik Sv. Treh kraljev« posvetite »Slovenskemu Gospodarju!« Ze napis pove dovolj; če pa še prebereš ta članek, zagrušiti se ti mora enkrat za vselej. Zauštevaj se od naročnikov lista, naj praznik Sv. Treh kraljev posvečujejo s tem, da agitirajo za »Slov. Gospodarja« in da vsak dosedanjí naročnik dobi še enega novega naročnika. Tako se še niso zlepa zlorabljala verska čuvstva, zato mora vsak dostojen človek vreči od sebe tak časopis, ki trdi, da je »edino pravo slovensko verno glasilo!« Ljubljanski »Slovenec« torej ni pravo verno glasilo.

— Na korist nemškemu »Schulverein« so se odkupili od novoletnih voščil med drugimi tile ljubljanski »Nemci«: Lassnik, Kastner, Nagy, Hamann, Bürger, Jax, Ranth, Jeuniker, Schiffer, Till in Terdin. A. To so sami trgovci, katerim pridno zabajajo Slovenci. Slovenci odjemalci zapomnite si jih in jim pridno nosite svoje groše, da bodo še lažje darovali svoje prispevke za potujevanje slovenske dece. Za »Schulverein« so nadalje prispevali zdravniki dr. Evgen Gallatia, dr. Anton Pregel, dr. Julij Schuster in dr. Prossinagg. Dobrih slovenskih zdravnikov menda ni v Ljubljani, za to naj iščejo Slovenci zdravniške pomoči pri navedenih gospodih, bodo vsaj imeli zavest, da so posredno s tem podpirali tudi nemško šolsko družbo. Med darovalci za nemški »Schulverein« čitamo tudi ime notarja dr. Fr. Voka. Slovenci uvažujte to in ravnajte se po zgledu njegove prevzvišenosti škofa Antona Bonaventure in njegovih somišljenikov, ki iščejo pravne pomoči izključno pri nemškem notarju, da mu s tem omogočijo, da lahko žrtvuje bogate prispevke v razne nemško-nacionalne svrhe!

— Vse dementirajo idrijski klerikalci v zadevi preteriranja rudniškega uslužbenca Iv. Repulsa. Arko se ni nič vmešaval v stvar in pisar Peter nel je tudi popolnoma nedolžen. Čudno je le, kako to, da je o tem imenovanju govorila cela Idrija. Prepričan sem, da govorica vendar ni kar tako brez podlage in raznesli so vest vendar klerikalci sami. Prav zato, da se posveti v to nad vse čudno in krivično imenovanje, sem priobčil dotično govorico. Stvar se samo z dementiranjem klerikalcev ni popolnoma nič premenila, kajti o klerikalni poštenosti sem si na jasnem. Da ima Repulus slabo kvalifikacijo, kakor Žonta, je prav grda klerikalna laž, le v zadržanju ima slabši red, to pa je brez pomena, če se ve zakaj. Izpodbiti se tudi ne more dejstva, da ima Repulus vstevno z vojaškim službovanjem 16 službenih let, Žonta pa k večjemu 12. Kako ga je bilo torej mogoče preterirati brez klerikalnih mahinacij! Besedo pa ima c. kr. rudniško ravnateljstvo. J. N.

— Občinske volitve v Laškem trgu so se vršile dne 30. decembra in so na celi črti zmagali Nemci in nemčurji. Tudi na slovenski strani je tega nekdo kriv in se bo ž njim že še obravnavalo. Odločno pa je protestovati proti izvolitvi okrajnega sodnika Huberta Wagnerja. V kraju, kjer je 95% Slovencev, so nastavili za sodnika hudobnega in zagrizenega sovražnika Slovencev in komaj biva ta človek šest tednov med nami, se pusti še voliti v občinski odbor, kjer so zbrani sami največji nemški zagrizenci. Izvolitev Huberta Wagnerja je očitno protipostavna in zato naj slovenski poslanci prisilijo poklicane faktorje, da store svojo prokleto dolžnost.

— »Pro cultura«, v tem znamenju so tržaški socialisti uprizorili loterijo, ki se izvrši 11. t. m. Strajk, — loterija, vidimo, da so ti socialisti zelo podjetni. Dokazano je pač s tem, da so blagajne prazne in da je treba — delati.

— Tržaška delavska zavarovalnica zoper nezgode se je v avgustu pr. l. preselila v novo Klunovo hišo na ulici Giosue Carducci. Sedaj so vsa dela selitve menda vendar že končana. In tudi so že nemški in italijanski napisi nabiti. Samo slovenskega še manjka! Mi zahtevamo, da se na vsak način pribije in prekrbi tudi slovenski napis na vrata, ker ta zavod služi v velikem delu nam Slovencev in je tudi potreben, da se ljudje spoznajo. Radi tega naj predsedništvo le hitro ukrene vse potrebno in slovenski poslanci čuvajte, da se to zgodi. Od te znane kamore v zavarovalnici si ne bomo pustili prav nič več dopasti! Sedaj se je zgodilo, da so res od nas večkrat omenjenega dr. Luzzato imenovali za

— podravatelj namesto odstopiv-
kega dr. Cimadorija. Letemu dr. Cima-
deriju je morala zavarovalnica plačati
20.000 K odpravnine! Lep denar! Za
petnajst let službe! In sedaj ima zelo
mladi komaj bivši avskultant dr.
Luzsato tudi stalno plačo 5000 K.
Lepo skrb zase in delajo z denar-
jem. Zategadelj pa se je treba že se-
daj pripravljati, da pri prihodnjih vo-
litvah Slovenci prodremo in s tem
dobimo vsaj nekaj vpliva in kontrole
— v to neugodno zavarovalnico.

— **Dr. Sedej in dr. Nagl** imata
lepe namene. V proslavo šestdesetlet-
nice vladanja našega cesarja sta ta
škofa sklenila — ne vemo s kakim
denarjem — ustanoviti v Gorici menda
v vili Bekman katoliško gimnazijo
popolnoma po vzgledu in modelu Bo-
naventure v St. Vidu. Ta gimnazija
naj obsega v nižjih razredih italijan-
ski, nemški in slovenski oddelek, višji
razredi pa naj bodo povsem nemški.
Vsi pa skoz in skoz katoliški in jezui-
tski. Tako se hoče dr. Sedej hvaleč-
nega izkazati — ne vemo — komu.
Za nas Slovence pa je značilno in
zelo žalostno, da ob priliki vsakega
lepšega praznika moramo dobiti za-
pustnico. In kaj naj bode taka gimna-
zija drugega nego udarec, kakor da
bi pri nas ne bilo že vse dvakrat
preveč katoliško. Če bi Sedej in
Nagl konečno sama plačala to svoje
podjetje, bi se smejali in drugega nič.
Tako bode pa vsa ta fanatična pod-
jetja prenapetih katoliških petelinov
morala plačati deloma vsaj naše slo-
vensko — ljudstvo. Kmet plačuje,
škof pa zapravlja, to bode kmalu de-
vizi za nas nesrečne Slovence.

— **Imenovan** je praktikantom
v o. kr. dvorni biblioteki na Dunaju
g. dr. Frano Kidrič, rodom iz
Rogaške Slatine.

— **Imenovanja pri pošti.** Poštna
koncipista Peter Jankovič in dr.
Anton Schmidt p. l. Ohegy sta
imenovana za poštna komisarja. Poštni
vežbeniki Guidon Vidovich v
Trstu, Fran Matjan v Ljubljani,
Eugen Francovig v Gorici, Fr.
Podboj v Ljubljani, Herminij
Giacich, Ljudevit Vodopivec,
Martin Burich, Ernst Taft in
Narcis Udovisich v Trstu, na-
dalje poštna oficiojanta Fran Ber-
nardi in Edgar Miani v Trstu
so imenovani za poštna asistente.
Stavbna pristava Ernest Laurenci-
vič v Pazinu in Aleksander Mar-
zini v Trstu sta imenovani za stavbna
komisarja. Stavbni komisari Robert
Carrer v Trstu, Gustav Stedry
v Ljubljani in Friderik Crepaz
v Gorici pa so imenovani za višje
stavbne komisarje.

— **Iz šolske službe.** Učitelj
g. Frano Lončar v Rakitni je
dobil zaradi bolezni dopust, na nje-
govo mesto pa pride za suplenta iz-
prašani učitelj g. Ivan Gabrov-
šek.

Iz gledališke pisarne. Zaradi
obolelosti gospe Danilove uprizori se
nocoj namesto „Roze Bernd“ A. Ro-
boda rodbinska drama „V so-
mraku“. V ponedeljek, na Sv. Treh
kraljev dan se uprizori popoldne (ne-
par) „Trnjulčica“, zvečer pa se
ponovi (za par) Cankarjeva farsa
„Pohujšanje v dolini šentflor-
janski“.

Družbe sv. Cirila in Metoda
šolski odsek je v seji dne 20. dec.
1907 storil jako važen sklep: od-
praviti tajno kvalifikacijo
glede družbenih učiteljev. — Otrški
vrtoi se reformirajo, načrt je sestavil
učitelj F. Škulj; ko ga vodstvo od-
bri, postane navodilo vsem družbe-
nim vrtoem. — Sole se bodo nadzo-
rovale intenzivneje, nadzornik stopi
v dotiko tudi z ljudstvom, vse delo-
vanje naj je v evidenci. — Družba
bode v proslavo Bleiweisa in Vod-
nika izdala knjižico, pisano v mla-
dinskem tonu, oskrbela pa tudi umetno
izdelanih razglednic teh dveh velikih
slovenskih mož.

Računske listke družbe sv.
Cirila in Metoda so nadalje naro-
čili sledeči: Iv. Zupančič, gost. Vod-
mat pri Ljubljani; Ivanka Kimovec
za gost. „Pri Lipi“; Franc Konšek,
o. kr. poštar in gost. Trojane; M.
Knaflič, gost. „Pri Pošti“, Litija; A.
Mikuž, Sv. Lucija ob Soči, Gorisko;
hotel „Litija“, Ljubljana; K. Verli,
Cerknica (Kranjsko); hotel „Lloyd“,
Ljubljana; hotel Seidel, Ljubljana;
„Narodni dom“, Ljubljana; Tonči Je-
ževnikova, učiteljica, Mozirje; Josip
Zuro, župan v Kandiji, Rudolfovo;
Antonija Tuček, Novo mesto; Stanko
Vrtovec, Tolmin; Fani Šlajpah, Ve-
lika Loka; „Narodna kavarna“, Ljub-
ljana; Malči Germ pri g. Mayerju,
Kranj; Fr. Pikel, tajnik moš. podruž-
nice v Žalcu; Gostilna Zupanova,
Ljubljana; gostilna Kovačeva, „Pod
Skalo“, restavracija „Perles“, I.
Glešič, gostilna pri „Petelinčku“ v
Gorici, Nunska ulica št. 72; gostilna
„Zupančič“, Ljubljana; hotel „Štru-
kelj“, Ljubljana; I. Peterlin, hotel
„Triglav“, Bled; Podružnica Kranjska
gora za hiši „Slavec“ in „Černe“;
Anica dr. Krautova; Ana Dimnik,
Trbovlje.

**„Družbe slovenskih profe-
sorjev“** nas prosi, da objavimo na-
slednjo notico: Ljudsko izobraževalno
društvo „Akademija“ v Ljubljani prosi
člane proforskega društva, naj bi
prirejali javna predavanja ne
samo v Ljubljani, ampak tudi izven
Ljubljane, zlasti na deželi. „Družbo
slov. profesorjev“ pozivlje svoje člane,
naj se blagovolijo odzvati temu po-
zivu ter javno predavati.

**Peddesetletnica smrti Radeo-
kega** je jutri. Radecky je bil, kakor
znano čestni meščan ljubljanskega
mesta.

**Ustanovni shod društva od-
vetniških in notarskih uradnikov**
za Kranjsko s sedežem v Ljubljani
bo dne 5. januarja ob 3. uri
popoldne v dvorani hotela „Illi-
rije“ v Ljubljani.

**Slovenskega trgovskega dru-
štva „Merkur“** plesni venček bode
v soboto, dne 18. januarja v veliki
dvorani „Narodnega doma“. Vabila
se bodo razposlala v nekaj dneh. Pri
velikem številu vabljenih je lahko
mogoče, da smo koga nehote prezrli.
Prosimo tedaj vse one, ki bi v krat-
kem vabil ne prejel, da to odobro
sporoče, nakar se jim bodo vabila
tako pošlala.

**Občni zbor slovenskega tr-
govskega društva „Merkur“** bode
v nedeljo, dne 26. januarja ob 10.
popoldne v društvenih prostorih. Po-
leg običajnih točk je na dnevnem
redu tudi premeba pravil.

Šolska tožba. Jako nezdrave
razmere vladajo na II. mestni ljudski
šoli v Ljubljani. O tem se bo morala
končno govoriti resna beseda — če
skoraj ne odnese burja pretežkih
spon. Šilijo se celo bolni učitelji, da
morajo suplitati odsotne tovariše, če-
tudi se sami z največjo težavo pri-
vlečejo v šolo očitno že bolni.
Bridko je bilo videti včeraj, ko je tak
bolnik prosil, naj se mu prizanesi s
suplenturo, ker komaj vrši svojo dolž-
nost v svojem razredu, a dotičnik
ga niti poslušati ni hotel, ampak be-
žal godrnja: za dopust prosite! Je
li to človeško?

**Politično in prosvetno dru-
štvo za Krakovo in Trnovo** je pri-
redilo zadnjo soboto „Silvestrovo
večer“, ki se je izvršno obnesel.
Steinerjeva dvorana in postranski
prostorji so bili natlačeno polni. Prišli
so na veselico trnovski in krakovski
posestniki s svojimi rodbinskimi člani,
kakor tudi delavci, obrtniki in urad-
niki. Domačnost je vladala nad zbrano
družbo ves večer in kako izvrstna
zabava je bila, priča to, da se večina
družbe ni mogla ločiti od Steinerja
do rane zore. Oddelek „Slavca“ je
razveseljeval družbo z ubranim petjem
ves večer; družbinska igra je s kras-
nimi dobitki zadovoljila vsakogar, ki
je kaj dobil; g. J. je nastopil v ko-
mičnem prizoru „Kurji želodec“
ter je z igro in petjem dosegel po-
poln uspeh, a nastopili so tudi štirje
fini „cmokavzarji“, ki so morali
pevske točke dodajati, da so zadovo-
ljili hvaležno občinstvo. Ob polnoči
je predsednik društva, gosp. Anton
Trstenjak, stopil na oder in po-
zdravil Krakovčane in Trnovčane
v daljšem govoru. Omenjal je, koliko
lepih uspehov je doseglo društvo v
kratkem času. Oba okraja, krakovski
in trnovski, združila sta se politično
in socialno. Posebno je oživelo so-
cialno življenje v obeh okrajih, kar
nam posebno pričajo veselice, katerih
se oba okraja udeležujeta v mnogo-
brojnim številu. Posebno je poudar-
jal, da se je osnovalo naše politi-
čno in prosvetno društvo, da se je
osnovala krasna javna
knjižnica, a katera ima sicer bogato
zalogo knjig, a vendar ne more za-
doščevati prevelikemu navalu izposo-
jevalcev knjig. Nihče ni pričakoval,
da bodo Krakovčani in Trnovčani
tako hlastno segali po knjigah. Oso-
val se je v Trnovem s t r e l s k i
klub, a kar je najvažnejše, osnoval
se je Sokol, ki že zdaj šteje 170
članov. Predsednik je razlagal, koliko
je društvo storilo na gospodarskem
polju, za ceste, za uravnavno ulico,
za razsvetljavo, sploh za olepšavo in za
prometne ceste. Nedavno je prišla
magistratna komisija k nam, da se
prepriča o naših zahtevah. Sam ljub-
ljanski župan se je izjavil, da ga ve-
seli vsestransko gibanje in življenje
v Krakovem in Trnovem. Predsednik
je pozival občinstvo, naj pristopa k
društvu, katero stoji na čisto demo-
kratski podlagi in katero si ravno
vseled tega pridobiva simpatije in tla
v obeh okrajih. Spominjal se je vi-
harja, ki je divjal ob zadnjih volitvah,
ko je zmagala naša stranka. Zmagali
bomo tudi v bodoče. Veselimo se
uspehov v preteklem letu; lahko re-
čemo, da smo s političnim in social-
nim napredkom zadovoljni. Govornik
je potem zaključil tako-le: Za spo-
min na preteklo leto podajam vam
šopek, v katerega sem zbral tri naj-
lepše rože. Prva roža je prijatelj-
stvo, ki naj vlada med nami; druga
roža je ljubezen in sloga, ki naj
veže naša srca; a tretja slovenska
narodnost. Bodimo ponosni, da nas
je rodila slovenska mati in da smo

pristaši narodno-napredne stranke.
Občinstvo je govornikova izvajanja
navdušeno odobraval. Potem se je
oglasila domača harmonika, razvil se
je ples in zabava, ki nas je družila
v najlepši slogi do konca.

**Občinske šentjakobske, trnov-
ske in frančiškanske-šenklaške po-
družnice** „Družbe sv. Cirila in Me-
toda“ se prosijo, da se zanesljivo udele-
že seje, ki bo jutri ob 11. do-
popoldne v damski sobi »Narodnega
doma«.

**Občni zbor »Društva slovenskih
književnikov in časnikařev«** v Ljub-
ljani bo v ponedeljek, dne 20. t. m.
ob 8. zvečer v restavraciji »Narodnega
doma« z običajnim dnevnim re-
dom.

Telovadno društvo »Sokol I.« v
Ljubljani priredi jutri, v nedeljo 5.
januarja 1908. v »Mestnem domu«
zabavni večer, kakor že poročano.
Zabavni odsek marljivo izvršuje
predpriprave. Iz prijaznosti mu po-
maga večje število narodno zavednih
gospodičen šentpetrsko-poljanskega
predmestja. Cenjene gospodične pre-
zele so tudi poslovanje v paviljonih
na večer prireditve. Vse kaže, da bo
ta večer nudil obilo vsestranske zaba-
ve. Cenjenemu občinstvu priporočam-
o, da mnogoštevilno poseti večer to-
ga mladega sokolskega društva.

**Na zabavni večer pevskega dru-
štva »Slavec«**, ki bo v ponedeljek, dne
6. t. m. ob prosti vstopnini v restav-
raciji »Narodnega doma« ob 8. uri
zvečer, opozarjamo vnovič cenjene ci-
telje. Na sporedu je petje, komični
prizori, tombola in ples in razne dru-
ge zabave za plesalec in neplesalce.

Gostilničarski sestanek. Opozar-
jamo na današnji oklic ljubljanskih
gostilničarjev na važen stanovski se-
stanek, ki bo v torek, dne 7. januarja
v hotelu pri »Južnem kolodvoru« (g.
Seydel) o neki zelo vitalni zadevi ho-
telirjev in gostilničarjev. Vabila se
ne razpošiljajo.

**Simon Gregorčičevo javno knjiž-
nico** in čitalnico v Vegovi ulici št. 2,
je obiskal v preteklem tednu, t. j. od
28. grudnia 1907, do 3. prosinca 1908,
skupno 601 čitatelj. Povprečni obisk
je znašal torej 86 oseb na dan.

Mestno drsališče pod Tivolijem.
Ker je vsled trajnega mraza nastal
krasen led, se bode otvorila v teku
prihodnjih dni drsalna sezona na
mestnem drsališču pod Tivolijem.
Pričakovati je, da se v interesu dru-
žabnega življenja priljubljene in
zdravju koristni šport drsanja tudi
letos tako živahno razvije, kakor lani.
Zato se slavno občinstvo opozarja,
naj si pravočasno preskrbi vstopnice
ter naj z mnogobrojnimi obiskom po-
pira to narodno podjetje. Na drsali-
šču so se izvršile vse potrebne popra-
ve. V garderozni paviljon se je vpe-
ljal vodovod in je, kakor lani, sred-
nji trakt prirejen za buffet. Oskrbel
se je tudi nova krasna električna raz-
svetljava. Na drsališču svirala bode
godba večkrat v sezoni. Letne vstop-
nice se dobivajo pri mestni blagajni-
ci in pri hišniku na drsališču, dnevne
vstopnice pa pri blagajnici na drsa-
lišču.

**Prijateljski večer „Političnega,
gospodarskega in izobraževalnega
društva za vodmatski okraj“** je
uspel na Silvestrovo prav sijajno.
Mešan četverošpev je zapel izborno
več narodnih pesem. Vladalo je vobče
pravo družinsko prijateljstvo med
udeleženci, zato se je splošno čulo,
da tako nepriljubljene domače zabave
še ni bilo v Vodmatu. Dobitki tom-
bole so bili res lepi. Odbor društva
se zahvaljuje vsem p. n. darovalcem
krasnih dobitkov za tombolo ter ce-
njenim damam, ki so sodelovale pri
petju ter pri izpečevanju tombolskih
kart in razglednic. Gospod Zupančič
je postregel s pristno kapljico, gospa
Zupančičeva pa z izborno kuhinjo.
Društvo naj bi priredilo v najkrajšem
času zopet tak nepriljubljen prijateljski
sestanek!

Tovarna Unterhuber na Dunaj-
ski cesti je odpustila vse svoje de-
lavce. Dosedaj so delali delavci po
deset ur na dan in so bili plačani od
ure. Ravnatelj je skril delavski čas
na osem ur. Ker so delavci, posebno
profesionalisti, nekaj godrnjali, so bili
odpuščeni.

**Redni letni zadržni zbor de-
želne zadruge dimnikarjev na
Kranjskem** je bil v nedeljo, dne
23. decembra 1907 ob treh popoldne
v salonu hotela „Južni kolodvor“ v
Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 43.
Zborovanja se je udeležilo izredno
veliko članov iz cele Kranjske, nam-
reč 25. Računski zaključek za l. 1906,
ki izkazuje 196 K 79 h dohodkov in
81 K stroškov, torej prebitka 115 K
79 h, se je brez debate odobril. Celo
zborovanje bilo je pa vseeno zelo
burno. Na dnevnem redu tega zboro-
vanja je bila namreč razdelitev mesta
Ljubljane in cele dežele kranjske na
dimnikarske okraje. Ker se pa člani
zadruge niso mogli ali pa mogoče
tudi niso hoteli sporazumeti, ni prišlo
v tej zadevi do pravega sklepa. Ravno
pri tej točki je bilo zborovanje naj-
bolj burno, ker dva ljubljanska di-
mnikarja nista voljna odstopiti skoro

polovico svojega dosedanjega dela. Ta
bodo morala že oblastva sama vmes
posesti, ker drugače nikakor ne bo šlo.
Dolje sta se sprejela enotna cenika
za dimnikarska dela in sicer za mesto
Ljubljano posebni in za deželo kranj-
sko zopet posebni cenik. Pri volitvah
novega načelnika je izjavil sedanjí
načelnik g. Ivan Vrhovec, da od-
klanja vsako izvolitev, ker mu pri ta-
kih razmerah, kakršne vladajo zdaj
med dimnikarji, ni možno več spre-
jeti izvolitve. Volilo se je po listkih
in večino glasov je zopet dobil dose-
danji načelnik g. Ivan Vrhovec, ki
je po daljšem prigovarjanju končno
le vsprejel izvolitev. Podnačelnikom
zadruge bil je izvoljen g. Fran Mr-
har iz Planine pri Rakeku. Kot člani
načelnstva so pa bili izvoljeni gg. Fr.
Gerald (Krško), Vlačav Malava-
šič (Vrhnika), Mihael Zalokar (Ra-
dovljica), Viljem Dopfer in Ivan
Schauer (Ljubljana). Kot namest-
niki so bili izvoljeni gg. Pogačnik
(Litija), Verderber (Kočevje) in
Potuček (Kranj). Za pregledovalce
računov pa gg. Rogelj (Sp. Šška)
in Kerner (Ljubljana).

**Preselitev Leopold Filipove
ustanove za učitelje.** To ustanovo
v znesku po 89 K 13 h so dobili za
leto 1908, 1909 in 1910: pomožna
učitelja Ivan Weber v Verdrenju in
Josip Mihelič v Selu, provizorična
učitelja Anton Knap v Vrabčah in
Franc Kermelj na Šentjurski gori,
definitivni učitelj Ignacij Labernik
v Lešah in provizorična učiteljica
Antonija Vižin pri Sv. Trojici.

Legarja ni več v Budanjah,
Dolgi poljanah, Mavčah, Šlapu,
Gradišču in Vipavi.

V Vačah se je prva tatvina v
novem letu zgodila že 1. januarja
tako po 12. uri ponoči. Ukradeno je
bilo gostilničarki Frančiški Do-
bravčevi iz dimnika svinjsko stegno
in ključave v vrednosti 20 K. Orož-
niki so že rano v jutro izsledili in
prijeli tatu.

Preložitve sejmaj. Letni in ži-
vinski sejem v Vidmu je bil doslej
v ponedeljek po rožniviški nedelji,
odslej pa bo 1. marca vsakega leta,
če bi bil pa praznik ta dan, pa pri-
hodnji delavnik.

**Podružnica družbe sv. Cirila
in Metoda na Bledu** je poslala cen-
trali 75 K 25 v, ob enem pa naro-
čila 1000 računskih listkov.

Silna katastrofa je zadela
župnika Naceta Kutnarja na Bučki
na Dolenjskem. O tem se nam piše
28. decembra 1907.: Farani so krat-
komalo sklenili, da odpravijo boro-
kolokturo, in so jo tudi res odpravili.
Ko je Kutnar sprevidel, da na noben
način ne more obdržati bere, se je
udal. Precej na to je na obč. urad
pisмено ukazal, naj mu ta preskrbi
hlapca-cerkovnika in orglavca. Župan
se pa zato ni nič zmenil in pri pro-
računski seji je celo neki klerikalec
rekel: „Ako je ena reč preč, naj bo
vse preč. Kdor se drzne z vrečo po
fari, mu jo jaz prvi z nožem zrežem.“
Ko je Nace o tem zvedel, da je vse
zastonj, da bi mu hlapca-cerkovnika
plačali, je pa začel takole govoriti:
„Na starega leta dan bom se pustil
orglati in zvontiti, na novega leta pa
nič več. Tem besedam so se nekateri
smejali, drugi so nad njimi zmajali z
glavami, tretji pa so pa celega vraga
skovali o teh brezverskih liberalcih.
Toča bo pobila če ne bo orglanja in
zvonjenja. Da je zahteval Kutnar, da
bi mu plačevali hlapca-mežnarja je
nesmisel. Za cerkovnika je določen
vrt pri cerkvi, mala hišica, njiva in
vinograd. Seveda če je šlo vino po
drugem grlu, ga seveda cerkovnik ne
more dobiti. Naj župnik iz dohodkov
peterih letnih sejmov, ki neso naj-
manj 1000 gld., plača orglavca in
hlapca-mežnarja, ne pa zahteva od
faranov kakih 300 gld. za ti dve
službi. Prihodnjik bomo povedali ka-
tero o cerkvenem premoženju na
Bučki, kjer ključarja še pisati ne znata.

Družbi sv. Cirila in Metoda v
Ljubljani je poslal dr. V. Maurer v
Krškem znesek 51 K — in sicer so
darovali ti le: dr. B. Gallasch 20 K;
dr. J. Menoinger 10 K; za računske
listke hotel Gregorič 4 K; J. Jerman
4 K; A. Rupert 1 K; za sprejemnice
po 2½K: Josipina Jerman, Fr. Lunder,
Joško Pfeifer, M. Prevčeva; po 1 K:
Amalija Jugovic; po 40 v.: Fr. Ma-
rinček, Albin Marčič, neimenovana,
Franc Vapotič; po 20 v.: Franc An-
tolič, Vinc. Gavelka, A. Levičnik, dr.
J. Menoinger, neimenovan, L. Oovirk,
J. Zabkar.

Ljudsko kuhinjo v Idrji se na-
merava nastaniti v občinskem poslopju
št. 136 in je občina že odpovedala
sedanjemu najemniku Antonu Jelenou
prodajniške prostore. Občina je pre-
jemala 800 K letne najemnine in po-
menja prepustitev poslopja v omenjeno
svrhu precejšnjo žrtv za njo. Ker
ustanavlja erar ljudsko kuhinjo, naj
bi občina le pod tem pogojem od-
dala poslopje, če o. kr. rudniški erar
podere sedanje staro poslopje in se-
zida vpošteva razširjenje ulice, novo,
eno ali dvonadstropno poslopje. V
prijetju naj bi bili prostori za ljud-
sko kuhinjo, v prvem nadstropju pa

učne sobe za dekliški gospodinjski te-
čaj in tu ter v podstrešju stanovanja,
ki jih v Idrji še vedno zelo primanj-
kuje. Če se že ustanovi tako važen
zavod, naj se ustanovi takoj v po-
četku tak, kakoršen mora biti. Le te-
daj mu bo zagotovljen uspeh, po-
lovičarsko delo se ni še nikjer ob-
neslo.

Telovadno društvo „Sokol“ v
Žireh ima svoj III. redni občni zbor
v nedeljo, dne 12. t. m. ob 2. po-
poldan v društveni telovadnici v
Novi vasi. Poieg običajnih točk je na
dnevnem redu tudi predavanje:
„Nekaj misli o delu sokolskem.“

Prostovoljno gasilno društvo
v Postojni priredi v ponedeljek, 6.
prosinca, veselico v hotelu „Ribnik“
v Postojni z deklamacijo, petjem, ša-
ljivo pošto in plesom. Začetek ob
polu 8. zvečer.

Iz Zagorja ob Savi. Občni zbor
narodnega bralnega društva v Za-
gorju ob Savi bo dne 6. t. m. ob
4 popoldne v prostorih gospe Wein-
bergerjeve. V slušajni nesklepnosti bo
eno uro pozneje nov občni zbor, ki
bo sklepčen ne glede na število ude-
ležnikov.

Štedenje v slovenskih deželah.
Iz statističnih podatkov, koliko de-
narja je bilo leta 1900 in koliko leta
1905 v avstrijskih hranilnicah, je
razvidno, da sta bila na prvem mestu
Tirolska in Predarlška, kjer se je
zvišal povprečni imetek posameznega
vložnika od leta 1900 do 1905 za
341 K, od katerih odpada 162 K na
leto 1905. Na drugem mestu je
Kranjsko s poviškom 204 K, po-
tem sledi Primorsko s poviškom
191 K, Štajersko s 185 K, Nižja
Avstrija s 181 K, Šlezija s 178 K,
Gornja Avstrija s 176 K, Koroško
s 163 K itd. Dalmacija pa kaže
nazadek za 182 K. Te številke so kaj
poučne. Znameniti povišek povpreč-
nega imetka posameznega vložnika
na Tirolskem in Predarlskem je v
očiti zvezi s povzdigo prometa s
tujci v teh alpskih deželah, dočim iz-
hajaja povišek na Koroškem in Pri-
morskem brez dvoma od zgradnje
alpskih železnic, ki je odprla velik
pritok denarja v te kronovini. Naza-
dek v Dalmaciji izraža neugoden go-
spodarski položaj tega dela Avstrije.

**Slovenskega trgovskega dru-
štva v Mariboru** ustanovni občni
zbor bo v nedeljo, 5. t. m., ob polu
4. pop. v gostilni „Narodnega doma“.
Zvečer ob 8. uri bo v mali dvorani
trgovski večer z godbo, prosto za-
bavo in plesom. Godbene točke bo
sviral trgovski orkester.

**Narodna delavska organiza-
cija v Trstu** priredi v soboto, dne
4. t. m. v veliki dvorani „Narodnega
doma“ v Trstu I. veliki ples.

Hrvatsko primorsko gledališče
priredi od 5. do 13. t. m. predstave
v tržaškem „Narodnem domu“ pod vo-
dstvom ravnatelja Markovića. Pri pred-
stavah nastopijo umetniki zagrebškega
gledališča in sicer prva hrvatska tra-
gedinja Marija markiza Strozzi, in-
tendant g. Fijan in g. Borštnik.

Ogenj. V tovarni zamaškov Da-
vida Möllerja v Trstu je nastal
včeraj zjutraj ogenj, ki je uničil 16
metrov dolgo skladišče, polno plute.
Škode je 12.000 K. Pred dobrim le-
tom je tovarna popolnoma pogorela.

Z vlaka je skočil v Trstu 26-
letni delavec Anton Rakar iz Ma-
raza pri Buzetu. V tem je pridrljal
po drugem tiru nasprotni vlak, ki ga
je zgrabil in vrغل v skalnati jarek,
kjer je obležal mrtev.

Mraz. Tržaška burja je obiskala
Ljubljano in jo do dobra prepihala.
Sčistila nam je zrak in pritisnila gla-
dino živega srebra v toplomeru glo-
boko doli pod ničlo. Snoči se je
burja hotela skazati posebno silno,
zato je kar cvileč rezala okrog ušes
in zato se ji je vsak umaknil v varno
zavetje. V Trstu je včeraj burja do-
segla hitrost 90 km na uro.

**Kinematograf Edison na Du-
najske cesti nasproti kavarni**
„Evropa“ ima od danes do vstetega
torka sledeči zanimivi spored: S tež-
ko spojen poziv (komično). Satan
se zabava (fantastično). Izdajstvo in
maščevanje (drama). Neprijetni na-
slanjač (komično).

Panorama - kosmorama na
**Dvorskem trgu pod »Narodno ka-
varno“** nam kaže od jutri naprej
potovanje po planinah ob Anički
dolini. Krasni Erzerberg in romantična
soteska Gesäuse.

Meteor. mesečni pregled. Mi-
nuli mesec gruden je bil zelo mil,
toda precej moker. — Opazovanja na
toplomeru dajo povprek v Celsijevih
stopnjah: ob sedmih zjutraj 0,4°, ob
dveh popoldne 3,7°, ob devetih zve-
čer 2,0°, tako da znaša srednja zračna
temperatura tega meseca 2,0°, za 3,5°
nad normalom; največ 9,4° dne 13.
najmanj — 6,0° dne 18. — Opazo-
vanja na tlakomeru dajo 735,1 mm
kot srednji zračni tlak tega meseca,
za 0,9 pod normalom; najvišje 760,6
dne 18. zjutraj, najnižje 718,0 dne
14. sveder. — Mokrih dni je bilo 14.
padavina, dež in sneg, znaša 169,0 mm

(Dalje v prilogi.)

največ 713 je padlo dežja dne 6, ko je stala luna v zemeljnem obližju. Meglo smo imeli ob osmih dnevih; med vetrovi se je najbolj oglašal severovzhodni, vendar njegovo moč je krotila južna sapa, ki je tudi ta mesec pridno pihala, tako da smo dober del zime prav lahko prebili. Božični dan jelo je snežiti, pa snežna odeja se ob milem vremenu ni mogla držati ter že v par dnevih izginila. — Tekočega meseca prosinca pride luna dne 2. ob polnoči in dne 30. proti poldne v zemljino bližino.

Dva konkurza razlašča deželno sodišče in sicer nad premoženjem v Ljubljani umrlega Ludovika Fantinija, lesnega trgovca in restavraterja iz Vidma na Laškem, ter nad premoženjem Ivana Bolte v Štepanji vasi. Upravitelj konkurzne mase je dr. Kapus ozir. dr. Hudnik.

Jutri v nedeljo se vrši v gostilni pri „Ribču“ na Dolenjski cesti veselica. Godba na lok.

„Društvena godba ljubljanskega“ koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni koldvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta. — V ponedeljek 6. t. m. je koncert v hotelu „Ilirija“ (Kolo-dvorske ulice) Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Huda ko osa je leta 1885. v Olimpu na Štajerskem rojena Marija Zakovškova, kateri delo nič kaj posebno ne diši, a hodi pa vendar rada lepo oblečena in dobro živi. Te dni se je naselila v nekem tukajšnjem hotelu in ko se je policiji njeno življenje ni zdelo nič posebno redno, jo je snoči na ulici stražnik aretoval. Zakovškova pa se ni dala kar tako ugnati. Začela je vpiti in obsipati stražnika z raznimi psovskami, ga suvala v prsi ter mu podstavljala noge tako, da jo je le s težavo spravil na stražnico. Za svojo hrabrost se bode zagovarjala zaradi hudodelstva javnega nasilstva pri deželnem sodišču, kamor je bila danes oddana, potem pa bode morala z neprosto voljnimi spremstvom v svojo občino.

Kratko svobodo je vživalo pet prisiljenec, ki so predvečernim pobjegili iz Ljubljane od dela. Dva so prišli v Šiški, tri pa na »Rauberkomand« pri Postojni in tako je zopet prišla cela petorica srečno pod streho.

Obešil se je danes dopoldne v podstrešju hiše št. 10 na Karlovi ulici oženjeni 33letni čevljar Jožef Perše. Obešil se je na čevljarjski jermen. Na lice mesta došla policijska komisija je mogla konstatovati le še smrt, ter je odredila, da se je truplo prepelje v mrtvašnico k sv. Krištofu. Nesrečnejši je zapustil ženo in štiri nedorastle in nepreskrbljene otroke. Perše je bil hud alkoholik, vsled česar je bil večkrat zelo otožen, kar ga je tudi najbrže tiralo v smrt.

Karambol. Včeraj sta posestnik Jožef Urh iz Lahovč, ki je pripeljal v Ljubljano v šolo svojega sina in izvošček Evstahij Lipič z vozovom tako močno trčila, da sta oba popadala z voz. Lipič si je zlomil roko in tudi Urh je zadobil močne poškodbe. Oba so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Tatvina. Danes ponoči je v hiši št. 13 v Zvonarskih ulicah neki Kotzbeck, rodom iz Ormoža ukradel neke-mu dekletu 300 K denarja in zastavil listek, na katerem je bilo zastavljenih za 100 K dragocenosti, potem pa urnih korakov odnesel pete v neko kavarno, kjer ga je policija izsledila in aretovala. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Izgubil je železniški zavirač Jožef Pirjevec črno denarnico, v kateri je imel 10 K 80 v denarja.

Drobne novice. Orožne vaje bodo tudi letos od sredi meseca marca do konca septembra tako, da si more vsak rezervist izbrati čas, kdaj najlažje pride k vaju.

— Nesreča v gorah. Poštni oficijal Mayer in gđ. Bondy z Dunaja sta se preteklo nedeljo v gorovju Rax ubila.

— Svojo mater je ustrelil v Lundenburgu 25letni Siegfried Gerber, ker mu ni hotela dati krone.

— Boj za milijonarjevo hčer. Francoski poslanec Castellane ima za ženo hčer ameriškega milijonarja Goulda. Nedavno se je zakon ločil, a Castellane je še vedno upal, da se pomiri z ženo ter je naprosil prince Sagana za posredovalca. Princ pa je posredoval tako, da se sam poroči z bivšo Gouldovo ženo. To je Castellana tako ujezilo, da je pred cerkvijo napadel princega ter ga nevarno ranil.

— Požar v petrolejski jami. V petrolejski jami v Tirgovištu na Rumunskem je nastal požar ter je zgorelo več delavcev. Dosedaj so izrekli tri mrtve in štiri ranjene.

— Harden obsojen. Dolgotrajna obravnava Moltke-Harden se je končala z obsodbo pisatelja Hardena štiri mesece ječe. Grofa Moltkeja baje cesar takoj reaktivira.

— Protidraginji premoga. Dunajska mestna občina je sklenila z železniškim ministrom po-

godbo, da mora ministarstvo oddati mestu po 400 vagonov premoga na dan, da ga mestna občina odda po zmerni ceni prodajalcem.

— Proti previsoki stanarini so se uprli najemniki v Njujorku. O novem letu se je več tisoč rodbin uprlo, da nečajo plačati stanarine.

— Proti Sokolskim društvom. Glasilo poslance Klofača piše, da se je vojaštvu strogo prepovedala udeležba na Sokolskih prireditvah.

*** Divji mož.** V Belgiji so videli kmetje v gozdu Soignes čudno žival, ki je skakala z drevesa na drevo, končno pa zginila v grmovju. Prebivalstva se je lotil velik strah. Končno se je priredil splošen lov, da se reši deželo zagonetnega strahu. Res so našli v grmovju na popolnoma nagrega človeka z dolgimi, razmršenimi lasmi in ravno tako brado. Mož je skakal po drevmih, kakor opica, potem pa zopet izginil v grmovju. Se je pri drugem lovu so prijeli čudnega moža. Pri tem je mož divje zarjovel, a na vprašanja ni odgovoril. Hlastno pa je požrl kruh, ki so mu ga ponudili. Opici podobni človek je nosil okoli vratu verižico z medaljonom, ki je imel napis »Mygrean«. Policija je dognala, da je bilo tako ime neki norveški barki, ki se je leta 1893. na Francoskem nabrežju razbila ter se je vse moštvo potopilo. Mož so prepeljali v Antwerpen, in tam se je dogladlo, da je res mornar s ponesrečene norveške barke. Ko ga je neki kapitan ogovoril norveško, se je mož tako razburil, da je omedlel. Pozneje se je zavedel ter pripovedoval romantično dogodbo, kako se je edini rešil s potopljene barke, potem pa živel celih dvanajst let v francoskih in belgijskih gozdih kakor zver.

*** Prvi Anglež na Japonskem** se je pojavil za časa, ko je vladala na Angleškem kraljica Elizabeta, ponosna hči Henrika VIII. Anglež se je imenoval Will Adams ter je bil mornar iz grofije Kent. Za mornarja svoje dobe je bil vsekakor nenavadno izobražen ter je učil takratnega japonskega vladarja, ustanovitelja zadnje dinastije Šogunov, geometrijo in druge matematične znanosti ter je sploh prispel do velike veljave v tuji deželi. Vladar ga je imenoval za vrhovnega mojstra pri gradnji japonskega brodograja. Dobil je plemstvo, lepo princesinjo za ženo ter so ga sploh vzeli popolnoma za svojega, le domov ni smel več oditi. Ko je umrl, so ga pokopali na državne stroške vrh griča nad Jokozuko ter mu postavili tudi nagrobni spomenik. Kip ga kaže v japonski obleki, toda obraz izda na prvi pogled pristnega Angleža. Na vrvi ima psa. Spomenik je močno razpadel in angleški konzulat nabira sedaj prispevke, da spomenik obnovi.

*** Ameriški humor.** Tudi v Ameriki imajo počasne železnice, nad katerimi se potniki pritožujejo in zbira- ro razne dovtipe. Posebno slavna je v tem oziru železnica Erie. Dočim pa je pri nas že vsak sprevodnik razžaljen v svojem uradnem dostojanstvu, ako kdo izreče rahlo kritiko o železniški upravi, pomaga eriška železniška uprava še sama zbijati šale nad svojo železnico. V zadnjem voznem redu je namreč natisnila dve strani najzbranejših dovtipov, ki jih je slislala pripovedovati o sebi. Ameriški vlaki imajo spredi posebno/pripravo za odmetavanje živine, ki bi prišla slučajno na progo. Neki potnik je sprevodnika vljudno opozoril, naj pritrldijo to pripravo zadi na vlaku, češ, krave naš vlak itak ne bo nikoli došel, lahko pa bi se zgodilo, da bi se zagnala, kaka krava zadi v vlak ter katerega potnika ugriznila. Neki drugi potnik je pozval zakonodajno oblast, naj prepove eriški železnici prevažati mrličce, ker se je bati, da bi ne prišli pravčasno do sodnega dne v Njujork. Neki potnik, ki je matematik, je predlagal železniški upravi, naj predloži svojim gostom, da si preženejo dolg čas vožnje, sledečo uganko v rešitev: »Ako eriška železnica potrebuje pet dni, da prepelje jajce 30 km daleč, kakor se je izkazalo nedavno pri posebnih prometnih preiskavi, kako staro je potenje jajce, ki ga je znesla kokoš na zapadu Amerike, kadar se kuha v Njujorku, ako je ležalo v Čikagi, kakor je to običajno, svoje tri mesece, potem pa se vozilo z eriško železnico?«

*** Sedemletni milijonar.** Sedemletni Arthur Hepburn v Pittsburgu, ki je nedavno izgubil pri nezgodi na ulični železnici eno nogo, postane kmalo milijonar. Pred par dnevi je pittsburska policija dobila naročilo od milijonarja W. W. Hepburna iz Portlanda, Oregon, naj išče njegovega edinega vnuka Arthura. Imenovani milijonar je policiji tudi naznanil, da je pred desetimi leti njegov sin ušel z neko mlado žensko, radi česar ga je razdedil. Od tedaj nadalje pa je izvedel, da je njegov sin omenjeno žensko ostavil in da se za njo in za svojega sina več ne zmeni. Tudi je izvedel, da je njegov vnuk izgubil eno nogo. Radi tega je sklenil, da bo de zanj in za njegovo mater skrbel.

Policiji se je posrečilo najti Mrs. Elizabeth Hepburnovo in njenega sina. Odkar jo je njen mož pred tremi leti ostavil, je delala v neki departmentni prodajalnici. Oče njenega moža pride v kratkem semkaj, da prevzame skrb za oba. Policiji je tudi naznanil, da je sklenil proglasiti svojega vnuka dedičem vsega svojega premoženja. Kje je njegov sin, oziroma dečkov oče, ni bilo mogoče dognati.

*** La mano bianca proti La mano nera.** Kakor znano, so v Pittsburgu bogati Italijani, ki upoštevajo zakone, ustanovili posebno organizacijo, katere namen je zatreti znano organizacijo zavratnih morilcev, katere se imenuje La mano nera. Nova organizacija se imenuje La mano bianca. Nedavno je prišlo med člani obeh organizacij do prvega boja, ki se je vršil na ulicah, oziroma blizu zemljišča Pennsylvania železnice. Bitke se je udeležilo kakih dvajset Italijanov, ki so pri tem izstrelili kakih sto strelcev. Na lice mesta so prihiteli policaji treh postaj. Posledica tega boja je, da je bil bogat Italijan Jos. Sunseri smrtno ranjen; M. Rei, vodja La mano nere, umira v bolnici, dočim je Giuseppe Colandio tudi nevarno ranjen. Člani La mano nera so bili tekom zadnjih dni zelo marljivi in so poslali Sunseriju ter nekemu Bisiju naznanilo, da morata plačati po 1000 dolarjev, ker inace morata umreti. Mesto, da bi vzela seboj denar, sta se oborožila z novimi revolverji ter odšla s svojimi tovariši na cesto, označeno v grozljivih pismih. Ko sta prišla na Produce Yard, pridružita se jima Rei in Colandio, katera sta ju povabila, da gresta z njima v neki vagon, da si ogledata došlo sadje. Kakor hitro sta prišla v vagon, sta zadnja dva zahtevala denar. Sunseri je takoj prišel streljati in takoj se je pričelo tudi streljanje njegovih prijateljev na obeh straneh vagona. Zopet drugi Italijani so se bojevali z nožmi, tako, da je bil boj vsestranski in da se je razširil tri bloke daleč, predno je prišla policija na lice mesta. Colandio, ki je dobil kroglo v lice, se je še bojeval, ko so ga meščani obkolili in hoteli linčati, kar je pa policija preprečila.

*** Opica v človeški družbi.** V kodanjskem zverinjaku so dobili nedavno lepo mlado opico iz plemena šimpanzom. Toda opica je v jetništvu vidno hirala, ni imela apetita in tudi spanja ne. Z drugimi opicami se ni hotela spoprijazniti, in že se je bilo bati, da žival pogine. Ker pa je rav-natelj zverinjaka že opetovano opazoval, da so med opicami posebno šimpanzi prijatelji otrok, zato je pripeljal šimpanzu za tovariša mladega dečka. To je pomagalo. Opica se je z dečkom takoj sprijateljila. Tudi deček, ki prebije vsak dan po par ur opici v kletki, se počuti v tej družbi dokaj srečnejšega kakor v družbi svojih tovarišev. Opica pazi ljubosumno, da se nobena druga opica ne približa dečku, dokler je v kletki. Odkar ima dečka za tovariša, je opica vidno dobre volje, rada je in dosti spi.

*** O švedski kraljevi rodbini.** Vladajoča švedska dinastija se imenuje Bernadotte ter izvira iz nižje meščanske rodbine. Nedavno umrl kralj Oskar II. je bil četrti kralj iz te dinastije. Rod Bernadottov izvira iz južne Francije, in sicer iz mesteca Pau Jean de Bernadotte, stari oče prvega kralja Karla XIV. je bil leta 1760. skromen krojač v svojem rojstnem kraju ter je šival za dnino. Zgodovina rodbinskega imena izvira od nekega Bertranda, ki je bil nenavadno majhen možček ter so ga vsled tega imenovali Bertrandotte, t. j. mali Bertrand. Pozneje se je ime spre-menilo v Bernadotte. Jean Jules Bernadotte, poznejši maršal in končno kralj, je pričel leta 1780. svojo kari-jero kot navaden vojak pri francoskem polku »Royal-Marines«. Leta 1782. je postal grenadier, leta 1785. t. j. v petih letih je prispel do korporala. Služboval je v mali trdnjavi Bergues, kjer se je hudo zaljubil v lepo brivčevno hčerko Terezo Hiolet. Zasnu-bil jo je, toda dobil je košarico, ker je lepa Tereza hotela dobiti kaj boljšega kakor korporala, računala je vsaj na stražmeštra. Pozneje se je res omožila z nekim vojaškim puškarjem ter je umrla kot vdova leta 1853. Potem-takem je preživela zavrnjenega ljubimca, ki je umrl kot kralj Švedske in Norveške leta 1844. Kot zaljubljeni korporal si je dal na roki tetovirati ime obožavane ljubice Tereze Hiolet, zato si ni pustil kot kralj na tej roki nikoli puščati žile, da bi ne izdal svoje mladostne spomine. Kot sergant je imel za ljubico Katarino Lamour, hčer nekega branjevca. Ta ljubica je porodila leta 1789. otroka, ki ga je Bernadotte priznal za svojega. Otrok je kmalu po porodu umrl. Zaradi izrednega junaštva je postal Bernadotte tega leta od serganta divizijski general ter se je 17. avgusta 1789 poročil s hčerjo bogatega trgovca v Marzili Bernadino Evgenijo Déstrée, ki je bila pozneje z njim kronana za švedsko kraljico. Da je maršala Bernadotteja posinovil švedski kralj Karl XIII. ter ga na ta na-

čin spravil po svoji smrti na kraljevi prestol, pripisuje se vplivu prostozi-darjev, ki so igrali takrat na Švedskem važno vlogo.

*** Kako se ohrani lepota.** Znanost in umetnost sta se združili, da podaljšate in polepšate človeku življenje. Vsak dan se prijavljajo oglasi o sredstvih za ohranitev lepote in pomladitev. Tako sredstva so poznale ženske v najstarejših časih. Katarina Sforza si je namakala taksovo cvetje v sodi ter si s tem umivala obraz; da si ohrani lepoto in sveže lice. Dandanes skrbje posebni laboratoriji za kosmetična sredstva damam. Ako bi pa dame razen kosmetičnih sredstev se brigale tudi za zdravstvene odredbe, ohranile bi si lepoto mnogo dalje, kakor se splošno misli. Vedeti je treba da je ženska lepota v popolnem cvetu okoli 40. leta in čestokrat še mnogo pozneje. Helena je bila 40 let stara, ko so jo vzeli Grkom. Aspazija je bila 36 let stara, ko so se trgali za njo prvi Grki. Diana iz Poitiersa je bila od 30. do 46. leta ljubica dveh kraljev. Ninon de Senclous je bila že 80 let stara, ko so jo še vedno oboževali, vsaj tako se je našlo zapisano v njenih listinah. Igralka Dejaset je bila 70 let stara, ko je še nastopala na odru v moški obleki ter žela triumfe nele zaradi igre, temuč tudi zaradi lepote. Vojvodinja Bracciano, rojena grofica Orsini, je prišla s sedemdesetim letom na dvorski ples ter se je vsa moška mladina zaljubila v njo, sam kralj ji je poklonil srce. — Med sredstvi za zdrževanje lepote so tudi jedila in pi-jače. Dokazano je, da delujejo živila ne samo moralno, temuč tudi fizično. Sloveči igralec Kean je jedel teletino, kadar je moral igrati zaljubljenca; kadar pa je moral igrati tirana, je jedel pečeno in še napol krvavo govedino.

*** Potratnost ameriških milijonarjev.** Vkljub finančni krizi razsipajo ameriški bogataši svoje premoženje na vse mogoče načne. Tako je priredil nedavno v Filadelfiji milijonar A. Paul svojim prijateljem domačo plesno zabavo, ki bi v meščanskih rodbinah veljala par stotakov, a Paul je izdal 500.000 K. Med plesom so nepričakovano izpustili nad plesalci 500 prekrasnih metuljev. Cele mesece je več nabiralec prehodilo celo državo Peru, da so naložili redke metulje. Mnogo metuljev je med potom poginilo. Ti pa, ki so jih izpustili nad glavami plesalk in plesalcev, so plašno frfotali, posedali lepm plesalkam na lase in rame, tudi na cvetlične šopke in po mizah sploh, končno pa so bili pohojeni in uničeni. In vendar so veljali milijonarja mnogo tisočakov. Za cvetlice, ki je bila z njimi okrašena plesna dvorana, je štel Paul 150.000 K.

*** Zapeljani izvoščki.** Slavni francoski jezikoslovec Gustave Flaubert je imel navado, da je glasno izgovarjal vsako besedo, preden jo je zapisal. Nekega poletnega večera je prižgal vse sveče na lestencu, da bi delal v prav svetli sobi. Okna so bila širom odprta, tako da je v njegov mogočni glas, s katerim je deklamiral vsak stavek, preden ga je zapisal, odmeval v tiho noč. Mimo je pripeljal izvošček. Zagledavši razsvetljena okna in slišavši nenavaden hrup, sklepal je na veliko družbo. Zato se je ustavil pred hišo, da bi bil po končani večerji gostom na razpolago. Čez nekaj časa se je pripeljal mimo drugi izvošček ter tudi ustavil, nato tretji in kmalu je čakala pred Flaubertovo hišo cela vrsta izvoščkov, kdaj bodo začeli gostje zapuščati veselo družbo. Ob 3. uri popolnoči pa je hrup v hiši potihnil, luči so ugasnile in okna so se zaprla. Flaubert je šel spat. Razočarani izvoščki so se preklinjajoč odpeljali brez gostov.

*** Koliko Slovanov je v Ameriki.** V Zveznih državah ameriških živi okoli 4 milijone Slovanov in sicer 1.900.000 Poljakov, 500.000 Čehov, 500.000 Slovakov, 300.000 Rusinov, 300.000 Hrvatov, 200.000 Srbov, 100.000 Slovencev in 150.000 Rusov. V Južni Ameriki je število slovan-skih naseljencev majhno in jih je le nekaj tisoč. Razen tega najdete Slo-vane v Avstraliji, Novi Zelandiji, Transvalu in Indiji.

*** Lov slanikov na Angleškem.** Letošnji lov slanikov v Yarmouthu in Lowestoftu je bil nenavadno ugoden ter prekaša vsa zadnja leta. Nalovilo se je namreč okroglo 900 milijonov slanikov v skupni teži 157.500 ton.

*** Visoko darilo.** Ameriški milijonar Rockefeller je podaril baptistiškemu vseučilišču v Torontu devet milijonov kron, da se ustanovi še medicinska šola.

*** Sifilis med vojaki.** Najbolj zdrava je nemška armada s 5 bolniki od 1000 vojakov. Nato pride Francoska s 6; v Rusiji jih je 12 na tisoč, v Avstriji 19, na Angleškem pa 134.

*** Vredna zmošta** se je pripetila v državi bolnišnici na Long Islandu pri Njujorku. Mesece avgusta lanskega leta je v bolnišnici umrl ter bil pokopan na zionskem pokopališču v Njujorku 23letal prisiljenec iz Av-

strije Lazar Volšter. Pogrebne stroške 460 K je plačalo poljsko dobrodelno društvo v Njujorku. Več članov tega društva se je tudi udeležilo pogreba. Mesece septembra pa se je v Komoljki v Galičiji, odkoder se je bil spomladi Lazar Volšter iselil v Ameriko, nenadoma ta pojavil. Ker je bila njegova rodbina uradno obveščena, da je Lazar dne 7. avgusta v Ameriki umrl ter bil pokopan, so se vsi domači hudo prestrašili, misleč, da je prišel le njegov duh iz Amerike. Domačini so se pomirili šele potem, ko jim je natanko razložil da je bil res hudo bolan, a ko je ozdravel, ga je ameriška vlada poslala nazaj v domovino, ker ni imel dovolj sredstev. Sedaj toči poljska družba v Njujorku bolnišnično opravo za povrnitev pogrebni stroškov, a tudi poljski delavci, ki so se udeležili pogreba, tožijo za odškodnino za izgubo časa. Uprava bolnišnice pa je v naj-hujši zadregi, ker ne ve, koga je pokopala mesto Volšterja.

*** Osební vlak v sobi.** Na kolodvoru v Lipskem je osebnemu vlaku, ki je pripeljal iz Draždan, odpovedala zavora, vsled česar je butnil stroj v zid kolodvorskega poslopja, prebil steno ter obstal v uradni sobi. Uradnik, ki je ravno v sobi zajutkoval, se je rešil s skokom skozi okno. Tudi potnikom se ni nič zgodilo, le prestrašili so se.

Književnost.

— **Društvo „Pravnik“** je izdalo od Poljudne pravne knjižnice: Zvez. II. in III. Predpisi o železniških in rudniških knjigah ter zvez. IV. in V. Predpisi o konverziji vknjižnih terjatev. — Urednik obeh knjižic dr. Volčič pravi v predgovoru prvo-navedene knjižice: Tvarina, o kateri naj razpravi ta dvojni zvezek poljudne pravne knjižice, za širni narod sicer ni tistega obširnega pomena, kakor je ona v prvem zvezku „o sa-silni poti“, vendar pa je zanimivo in celo potrebno za maršikoga, da se pouči kako se zemlja za železnice in rudnike pridobiva in vpišuje v javne knjige. Za naš pesnik Valentin Vodnik pravi o svojih rojakih: ruda, kupčija tebe rede! Zares je naša domovina polna rudnin, pred vsem naj-potrebnejših: železa in premoga; zato imamo tudi mnogo rudarjev, žal da še več le rudokopov doma in v daljni tujini. Dobrota bi bila, da se skoro v slovenskem jeziku izda polonen rudniški zakon od 23. maja 1854, s kasnejšimi dopolnili, kar bi razb strilo razmerje med posestniki rudnikov in rudkopci, pomen bratovskih skladnic in raznovrstna druga vprašanja te vrste, ki so sedaj večkrat povod dol-gim in dragim pravdam in splošni nezadovoljnosti. Imame sicer sloven-ski prevod o navedenem cesarskem patentu od 23. maja 1854, v XXXIX. kosu deželnega zakona za Kranjsko, l. 1854, toda le ta je toli pomankljiv, da ni več za sedanje potrebe ter ga sploh ni več dobiti drugod, kakor še v kaki uradni knjižnici. Ravnotako je dosegel promet z raznim blagom v naših deželah, ki imajo vsled bliž-njega morja sanj najugodnejšo lego, za prejšnje čase nepojmljivo višno; mnoge železnice se počno vendar staviti, dasi smo dolgo čakali nanje. zato pa je važno, da tudi navaden človek ve, kako predpisi veljajo za pridobivanje zemlje železnicam po-trebne. Sedaj podana tvarina pa je lahko umljiva in ne potrebuje posebnih pojasnil. — Res, da tu ni posebe sestavljenih pojasnil, toda jezikovni in stvarni pojmi so razloženi med besedilom zakonitih predpisov, nekaj pa pod črto v odločilih najvišjega sodišča in to do najnovejšega časa. — V drugi brošuri (Konverzija ter-jatev) so zbrani predpisi novih zakonov od 22. februarja 1907, ki so po-sebne važnosti za naše hranilnice in posojilnice. Predpisom so dodana točna pojasnila s vzorom konver-zijske listine, pri katere posamnih točkah so pozvane dotične točke predpisov, kar je kaj umljiva razlaga. Cena vsaki knjižici je 80 vin., s pošto 90 vin.

— **„Slovenski Sokol“** ima v št. 12. nasledujo vsebino: 1. Telo-vadba na zletu v Pragi. 2. Is slo-vanskega Sokolstva. 3. Raznoterosti. 4. Kojiževnost.

— **Imenik slovanških društev in udrujenj v Trstu in okolici** je naslov knjižici, ki velja 20 v. (čisti dobiček je namenjen slovenski trgov-ski šoli v Trstu in družbi sv. Orila in Metoda v I-tri) in obsega podatke o tržaških slov. društvih in zdru-ženjih.

— **„Izvestja muzejakoga društva za Kranjsko“.** Šeštek 5 in 6. ima sledečo vsebino: Dr. Josip Grad-en: Doneski k zgodovini protestant-stva na Slovenskem; Makso Pirnat: Zgodovinski napisi v Idriji; Ivan Vrhovnik: Francoski vojniki v trnov-skem župnišču v Ljubljani; Leopold Podlogar: Nemški viteški red v Beli Krajini; A. Koblar: Gradivo za sgo-

dovino Slovencev v srednjem veku, spisal dr. Fr. Kos; V. Steska: Zgodovina brezovske župnije, spisal Josip Novak; V. Steska: Gli ecclesiastici di Cassa d'Attems; A. Koblar: Ranarnici in ljekarnici iz franjevaškega reda, spisal Janko Barle; A. Koblar: Das soziale Wirken der kathol Kirche in Oesterreich (Diözese Laibach), spisal Dr. Josef Gruden; A. Koblar: Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada, spisal Ivan Šatelj; A. Koblar: Das Laibacher Moor, von Dr. Ernst Kramer; Ivan Vrhovnik: Slovenske božjepotne knjižice iz 18. stoletja, (Od Andichti Inu Bratoushine Svetiga Joshta); V. Steska: Sv. Lucie Andoht itd. v Dražgošah; Fran Pokorn: Luka Pušar.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigar- ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila

Min'st'ski predsednik na Tirolskem.
Trident, 4. jan. Ministrski predsednik baron Beck se je včeraj soprogo pripeljal semkaj. Nastanil se je v hotelu »Trento«. Obiskal je škofa in klerikalna poslana Lanzanottija in Gentilija. Zvečer se je vrnil v Meran.

Preokret v hrvaškem vprašanju?
Dunaj, 4. jan. Iz Budimpešte je došla iz najzanesljivejšega vira vest, da je nastal v politiki ministrskega predsednika dr. Wekerle napram Hrvaški popoln preokret. Dr. Wekerle je videl, da z Rakodczyjem na Hrvaškem ni mogoče ničesar doseči in ga je zategadelj pustil pasti.

Novi hrvaški ban — baron Rauch.
Budimpešta, 4. jan. Ban dr. Aleksander pl. Rakodczy je demisioniral. Wekerle je njegovo demisijo sprejel in predložil cesarju za novega bana barona Raucha. Wekerle se še danes odpelje z novim banom na Dunaj.

Budimpešta, 4. januarja. Vest, da je Rakodczy odstopil in da je imenovan za novega bana baron Rauch, se potrjuje v celotnem obsegu. Ministrski predsednik se odpelje še danes z baronom Rauch na Dunaj, kamor ga spremljata tudi domobranski minister Jekelfalussy in državni tajnik Bolgar. Splošno se sodi, da bodo Wekerle, Jekelfalussy in Bolgar imeli z vojaškimi krogi na Dunaju važno konferenco, ki bo veljala vojaškemu vprašanju.

Dunaj, 4. januarja. Cesar bo jutri zaprisegel novoimenovanega hrvaškega bana barona Raucha. Pri zaprisegi bosta intervenirala ministrski predsednik dr. Wekerle in minister na cesarskem dvoru grof Zichy.

Zagreb, 4. januarja. Demisija dr. Rakodczyja in imenovanje barona Raucha za bana je došlo političnim krogom docela nepričakovano. Dasi se je videlo, da je Rakodczyjev položaj nevarno ogrožen, vendar se je domnevalo, da bo vstrajal na svojem mestu do končanih volitev. Če bo Rauchov položaj ugodnejši, kakor je bil Rakodczyjev, je dvomljivo.

Novi budjevevski škof.
Dunaj 4. decembra. Vkljub občutnemu mrazu 12. Reamurja — se je pripeljal cesar danes zjutraj ob 8. iz Šenbruna v dunajski dvor. Ob 10. je zaprisegel novoimenovanega budjevejskega škofa Vulko. Pri zaprisegi je interveniral naučni minister dr. Marchet. Po zaprisegi je bil škof sprejet v posebni dvorci.

Turški sultan proti velesilam.
Carigrad 4. januarja. Poslaniki velesil so zahtevali od turške vlade, naj podaljša mandate delegatom za finančne reforme in častnikom pri orožništvu v Makedoniji. Sultan Abdul Hamid je to zahtevo odločno odklonil, kar je poslanike silno presenetilo, ker doslej niso bili navajeni, da bi se jim Turčija v katerikoli zadevi upala upirati.

Milijonar za vseučilišče.
New York 4. januarja. Znan milijonar Rockefeller je daroval vseučilišču v Čikagu 2 milijona dolarjev za pokritje deficita v preteklem akademskem letu. Rockefeller je v celotni daroval za to vseučilišče 23 milijonov dolarjev.

Komorni pevec Hesch — umrl.
Dunaj, 4. januarja. Danes je tu na operaciji umrl znameniti operni pevec Viljem Hesch. Pokojnik je bil rojen na Češkem l. 1860. Ko se je vest o Heschovi smrti sporočila ravnateljstvu dvorne opere, je vzklisknil: »Ne bo mi mogoče ga nadomestiti.«

Minister Prašek proti pivovarskemu kartelu.
Praga, 4. januarja. Češki minister-rojak Prašek je na svojem shodu napravil tudi o pivovarskem kartelu. Izjavil se je energično tako proti temu, kakor vobče proti vsake-

mu kartelu, ki so v eminentno škodo srednjemu stanu.

Mraz na Češkem.
Praga, 4. januarja. Zadnje dni je zavladal na vsem Češkem velik mraz. Danes je v Pragi padel toplotomer na 18° Reamurja. Vltava in Morava sta zamrznila.

Proces radi predaje Port Arturja.
Petrograd, 4. januarja. Obravnavati proti generalu Stesslju in drugovom radi predaje Port Arturja je preložena na 10. t. m., ker je predsednik sodišča obolev.

Razveljavljena sodba.
Petrograd, 4. januarja. Višje vojno sodišče je razveljavilo sodbo prvega sodišča radi nesreče, ki se je pred meseci prigodila cesarski jahti »Standard«.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogih desetletij dobro znane, pristnega, Mollvega Seiditz-praška, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težke prebavljanja. Originalna škatlička 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je uročno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 35 — 1

Zahtevajte
ilustrovan cenik
gasolinovih svetilk
podjetja za žarnice
„Ideal“

DUNAJ, VI. Wallgasse 34. **Hugo Pollak**
Cena, lopa svetloba brez nevarnosti; vsaka svetilka se lahko rabi zase; n.č. instalacije popolno nadomestilo za plinovo luč. Za plinove in električne svetilnice lastnega izdelka poseben katalog. 3831 —

Obilnostno varovano! Vsako poročanje kazniv! **Edino pristano je** **Thieryjev balzam** s celotno varnostno znamko s nuno 19 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika splošna steklenica s patentirano nalepkom 16 —

Thieryjeve cutilijne mazila za vse, ki tako stare rane, vnetja, pokochke itd. 3 lonce 1 K 3 60. Potilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domači zdravili ste kot najboljše splošne mazila in starostni. Nalepka naj se na lekarnarja A. Thiery v Pragi pri Rogoški Slatini. Zaloge po skrozi vseh lekarnah. Najbolje s tistimi izvirnimi shvalnimi pisem sestoj in poštne prosto.

ICH DIEN
A. Thiery in Sproh
in der Reichsstadt
129 — 52

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetne sappe iz ust.
1 steklenica s navodom 1 K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo soper zobobol, odstranjuje neprijetno sappe iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno ostanite, ker je res hvala vredno.

Leopold Šangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1
 poleg novograjnega Fran Jožetovega
 in bil. mostu. 25 — 1

Vabilo na naročbo.
Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da je o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja v Ljubljani na dom dostavljati: Vsako leto .. K 24 — | Četrto leto .. K 6 — Pol leta .. 12 — | En mesec .. 2 — V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto .. K 25 — | Četrto leto .. K 6-50 Pol leta .. 13 — | En mesec .. 2-30 Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročninskih brez oziroma vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Kačji ječi saj boro inas at o THY-MOMEL SCILLAE, preiskusen izdelak, ki ga sdravniki večkrat zapisujejo.

Eden si je v dobro razumljenem interesu izvolil za jutranjo pijačo Messmerjev čaj, bo vedno dajal prednost tej staropreizkušeni po kakovosti vedno enaki znamki. Messmerjeve angleške in ruske zmesi so nedosežne. Ne opustite napraviti poizkusa.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Sl. izobraževalno društvo v Senožetah 23 K, katere so darovali razne dame in gospodje kot odkupnino za novoletna voščila.
— G. L. Jerin v Zagorju ob Savi 2 K. — G. Janko Škerbinec, nadučitelj v Višnji gori, 32 K 18 h, s katerimi se je odkupila višnjegorska inteligenca novoletnih voščil v korist prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda. — G. Ivo Zupanc, postajenačelnik v Kanalu 4 K, katere so darovali kot odkup novoletnih voščil sledeči gg.: M. Berce, I. Zagar, R. Belsan, vsi železniški uradniki v Kanalu, ter g. pošiljatelj vsak po 1 K. — G. Ivan Stergulec v Begunjah nad Cerknico 24 K 25 h od katerih so darovali 9 K gospodje Matičič, Presel, Domicelj malemu dečku Mirkotu Stergulec, kateri je lepo spremljal citre z življenjem na prste, 15 K 32 h pa iz nabiralnika v gostilni Stergulec, katere ste nabrali gospici Ivanka in Mimi Stergulec (skupaj 24 K 35 h). Dobre roke 5 K. — G. M. Debelak, nadučitelj v Smartnem pri Litiji 4 K, katere je nabral kot stoloravnatelj na Silvestrov večer pri Robavsu. — G. Janko Jamar v Poljanah 5 K 60 h z geslom:
Na Silvestrov večer v družbi na Produ na sapo plesali za Ciril in Metoda mal znesek nabrali. —

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 4. januarja 1906.
razloženje papirj.

	20mar	Blago
4 1/2% majska renta	6 70	96 90
4 1/2% srebrna renta	98 60	98 80
4% avstr. krona renta	96 70	96 90
4% zlata	1 40	16 —
4% ogrska krona renta	58 60	8 70
4% zlata	1 40	11 6
4% posojilo dež. Kranjske	97 90	8 9
4% posojilo mesta Spiljet	0 00	10 16
4% Zadar	99 8	1 0 86
4% bos.-herc. železniško	99 25	99 25
4% posojilo 1902	98 75	99 75
4% češka dež. banka k. o.	97 —	98 —
4% žast. pisma gal. dež.	92 —	99 80
4% hipotečne banke	92 —	99 80
4% pešt. kom. k. o. z	10 10	10 10
4% žast. pisma innerst. hranilnice	97 60	98 60
4% žast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98 —	99 —
4% z. pis. ogr. hip. ban.	98 25	99 25
4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	98 50	99 50
4% obl. češke ind. banke	99 50	100 —
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	—
4% prior. dolenskih žel.	99 75	99 75
4% prior. juž. žel. kup. 1/2%	99 60	3 06
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99 —	100 —

Srečke.
Srečke od l. 1860% 148-10 182 16
od l. 1864 54 — 258 —
tiske 142 — 146 —
zem. kred. I. emisije 69 00 275 00
II. 72 75 278 75
ogr. hip. banke 242 5 244 60
arbske a frs. 100 — 102 35 108 35
turške 183 — 184 —
Basilika 209 — 12 90
Kreditne 453 — 456 —
Inomoške 94 — 98 —
Krakovski 91 — 101 —
Ljubljanske 62 — 68 —
Avstr. deč. križa 48 75 10 75
Ogr. 26 75 27 —
Rudolfove 66 — 70 —
Salcburške 121 — 244 —
Dunajske kom. 493 — 503 —

Delnice.
Južne železnice 50 25 151 25
Državne železnice 67 50 67 50
Avstr.-ogr. bančne deln. 770 — 1780 —
Avstr. kreditne banke 63 25 63 25
Ogrske 6 0 766 00
Živnostenske 239 50 240 25
Premogokop v Mostu (Brux) 20 — 22 0
Alpinski montan 195 25 597 25
Praške žel. ind. dr. 388 — 397 —
Rima-Murányi 62 0 — 527 —
Trboveljske prem. družbe 42 — 24 —
Avstr. orožne tovr. družbe 467 — 470 —
Češke sladkorne družbe 161 — 162 —

Valute.
C. kr. cekin 11 26 11 40
20 franki 19 13 19 6
20 marke 21 6 23 66
Sovereigns 24 10 24 6
Marke 117 60 117 80
Laški bankovci 96 93 96 5
Rublji 26 50 252
Dolarji 484 5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 4. januarja 1906.
Termala

Pšenica sa april	sa 50 kg K 12 98
Pšenica sa oktober	sa 30 kg K 10 53
Rž sa april	sa 50 kg K 11 48
Koruzna sa maj 1906	sa 50 kg K 7 17
Oves sa april	sa 50 kg K 8 30

Er-kativ.
10 vin. cenelo.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306. Srednji aradni tlak 736 9 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
8	9. sv.	743 0	— 9 5	sr. svah.	jasno
4	7. sv.	741 6	— 13 0	sl. sever	jasno
3	2. pop.	741 9	— 7 3	slab jug	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: — 80° nor. malna 27°. — Padavina v mm 0 0.

Poslano.

Ker krošijo od raznih strani hudobno izmišljene govorice, da je moj mlajši sin zažgal „Pešenkovo“ šupo dne 26. decembra 1907, javljam, da budem v saka, za kogar izvem, da troši te budobne laži, zasledoval sedaljšim potem.
V Kamniku, 2. januarja 1908.
Ivan Beč star.
po-estnik. 14

Ženitna ponudba.

29 let star mizarški pomočnik z 2000 K premoženja se želi seznaniti ali stopiti v zakon s kako tvorniško delavko samskega stanu ali pa tudi z vdovo brez otrok. Ponudbe se naj pošljejo če mogoče s fotografijo do 12 t. m. na poste restante št. 333, Ljubljana. 82

Gostilničarska koncesija

se tako odda.
Več se jve pri g. Toni Billna, v Ljubljani, Židovske ulice šte. 1, I nadstropje 67

Korespondent in knjigovodja

popolnoma samostojen se išče za manufakturno trgovino. V tej stroki že službuječi in stenografi imajo prednost
Ponudbe pod poštni predalček št. 35 Ljubljana. 67-1

Zmožna

prodajalka za konfekcijo

se tako sprejme.
Anton Schuster, Ljubljana

6 kosov rjuh
veloprima: brez šiva 150 cm
šir., 2 m dolge K 14 50. 3771 13
Trgalnica za platnino in bombaževino
Brezno Br. KREJCAR
Dobrota (Češko).
Vzorec platna in bombaževine
franko. Tudi damsko volnato oblačilno blago.

HOTEL „ILIRIJA“

V ponedeljek
na sv. Treh kraljev dan
KONCERT
Ljublj. društvene godbe.
Začetek ob poluosmih. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
FRIC NOVAK
hotelir.

Ženitna ponudba.

Mlada izobražena gospica, 22 let stara, kateri so starši že umrli in je sedaj sama pri sorodnikih, želi stopiti v zakon s kakim go-podom, ki ima stalno službo in pa penzijo. Gospica ima štito kr. n. p. emocija. Za resne po udbe naj se dopisujejo do konca januarja uredništvu Slovenskega Naroda pod „Srečno leto 1908“. 62

Poslano.

p. n. občinstvu.

Ker sem bil jaz največji upnik modne trgovine Ernsta Sarka, sem prevzel vso njegovo zalogo modnega blaga in jo bom počenši z današnjim dnevom prodajal daleč pod tvorniški cenami, ker mi zaradi mnogo drugih opravil ni mogoče voditi še te trgovine.

Ker bom prodajal po tako nizkih cenah, upam, da me bo slavno občinstvo v svojo lastno korist obilo posečalo, osobito, ker bo to ugodna prilika za nakup lepih božičnih in novoletnih daril po nizki ceni.

Ker bo, kakor je upati, blago kmalu vse razprodano, vabim cenjene kupovalce, da se zgledajo čimprej. 4933—5

Fr. Jglič
trgovca s papirjem in galanterijskim blagom na drobno in na debelo na Mestnem trgu v Ljubljani.

Poslano.

P. n.

Ker mojemu sinu Adolfu Wagenpfeilu pred 2 leti ni bilo mogoče pustiti trgovine, ker za ostanek blaga ni dobil kupca, pa vendar boče zapustiti Ljubljano, sem jaz prevzel vso njegovo zalogo in likvidiram trgovino popolnoma.

Da bom kolikor moči najmanj blaga primoran prevzeti v svojo celovško trgovino, prodajam od danes do 2 februarja vse blago daleč pod kupno ceno in prosim p. n. občinstvo, da se preprča o nizkih cenah.

Tudi vse, da predstojajo božično sezijo pri različnih tvorničarjih ne čene novosti se takisto prodajo izredno ceno, na kar se usojam posebno opozarjati.

Vsakomur je s tem dana prilika, da za majhen denar pride do samo pristnega, solidnega nakita ali pa si banavi žlic, jedilnega orodja in vseh le mogočih uporabljenh predmetov iz pravega srebra ali kina-srebra.

Proda se tudi notranja trgovinska oprava z blagarnico vred.
Vabim p. n. občinstvo vladno, vaj se prav izdatno polužuje te redke prilike, in znamenjam

z velespoštovanjem
Juri Wagenpfeil
dragotinar
Celovec, Krumerjeve ulice šte. 11.

Poslano.

P. n.

Z izvršitvijo likvidacije poverjen od g. Jurja Wagenpfeila, se usojam, Vas še enkrat opozarjati na v gorajšnjem pismu obsežene koristi, ki si jih lahko naklonite ob tej priliki, in Vas prosim, da se v svojo lastno korist priprčate o nizkih cenah.

Samo resnično dobro in solidno blago morete kupiti izredno ugodno. Pripominjam, da 1. februarja 1908 prevzemljem vsa nova dela in pa vsa popravila in graviranja, in znamenjam pričakujoč Vaših cenjenih naročil 3967—14

z velespoštovanjem
Adolf Wagenpfeil
dragotinar
Ljubljana, Čevljarske ulice šte. 2.

Ženitna ponudba.
Vdovec, 37 let star prijetne zunanjosti, dobrovoljnega značaja, s tremi otoki v starosti 5—7 let z dobro, že čez deset let obstoječo trgovino v lepem mestu na Spodnjem Stajerskem se želi poročiti z gosp. dično ali vdovo, ne čez 40 let staro in z nekaj tisoči do 6. Resne ponudbe s sliko prosim do 10. prosinca pod „Resno“ poste restante Maribor. 12

Stelaže za trgovino
se ceno prodajo
v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst. 89-1

Kompanjon

z 20-30.000 kronami se sprejme
v dobro dobo in jako rentabelno
trgovino.

Ponudbe naj se blagovito poslati
pod „kompanjon“ Ljubljana, poste
restante. 4355-3

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem brez
najmanjšega povoda na časti žali
gg. občinske odbornike: G. Lavtžarja,
J. Hiebanja iz Srednjega vrha in J.
Hiebanja iz Podkorena, J. Kramarja,
J. Skufca, župnika, G. Šefmana,
G. Kosa, J. Žerjavo in J. Černeča
in obljubim, da jih ne bom nikdar več
sopadal in se jim zahvaljujem, da so
vsled tega odstopili od tožbe. 34

V Kranjski gori, 31. dec. 1907.

Anton Slavec

posestnik, gostilničar in obč.
svetovalec v Kranjski gori.

Ceno češko posteljno perle!

5 kg novega skubljenega
K 12—, belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachscl, Lobes 35.
pri Piznu na Češkem. 4146 4

Uglaševalec klavirjev!

Točno izvršnem uglaševanja in
popravljanja klavirjev. Moja jako
dobra dela in najnižje cene nimajo
konkurence. Pregledujem brezplačno.

Prigoročam se 45-1

G. F. Jurásek

— I. kranjski uglaševalec klavirjev —
v Ljubljani, Sv. Florijana ulice št. 28/1.

**Samo pristna
goriška**
in različna vina
se točijo najceneje
v 203-1

Goriškem vinotoču
Ljubljana
Stari trg 13.

Dober tek
vam daje poraba —

Kaiserjeve
karamele iz poprove mete.
Zdravniško preizkušene in
priporočene!

Nenadomestljive ob motenju prebave,
pomanjkanju slasti, želodčni slabosti itd.
Osvetlujejo in poživljajo sredstvo.

• Zavitek po 20 in 40 vin. •

Zalogo imajo: V Orlovci lekarni, poleg že-
leznega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos.
Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Ma-
riji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani,
pri Ubaldy pl. Trnkoczyju v Ljubljani,
pri G. Piccoliju in pri A. Bohinc pri
Kroni v Ljubljani. — V Novem mestu v
lekarni Karel Adrijanec. — V Vipavi v
lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri
Sv. Štefanu Jos. Ančič. — V Idriji v le-
karni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni
Ivan Gjuričič. — V Radovljici v lekarni
A. Roblek. — V Litiji v lekarni Hinko
Brilli. — V Kranju v lekarni K. Savnik.

Največja zaloga navadnih do najfiniših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejšo
žime.
M. Pakič
Ljubljani.
Beneške sosednjem so
veličje o povzetjem.

J. KEBER
trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom
— v Ljubljani —
na Starem trgu št. 9
priporočila

**vence in šopke
za neveste**
ter
nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.
Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polog Urbančeve manufakturne trgovine
priporočila 1

klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Blaga imam solidno, cene zmerno.
Posrežem točno.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski medni razstavi
1. maja 1904. pod pokroviteljstvom
Nj. ces. in kr. Visokosti presvetle
gospe nadvojvodinje Marije Josipine.

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporočila v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerno cene.
Pristno angleško blago je v največji iz-
biri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejšo izbiro
klavirjev in harmonijev
ima
Alojzij Kraczmér
izdelovalec klavirjev in sodne za-
prisoženi zvedenec
Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno se v
zalogi
preigrani
pa broširani
klavirji.
Pravz-
nem ubi-
ranje in
poprav-
ljanje vseh sistemov. Glavno
zastopstvo dvornih firm L. Böse-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Stingl na Dunaju, August
Förster v Lohbau, Th. Mann-
berg v Lipsku. Za vsak pri-
meni kupljen klavir dajem jamstvo.
— Najnižja izposojalnica. —
Dolga plačila.

Skoro še nov
bencinski motor
25 konjskih sil močan, je zaradi
razširjenja podjetja poceni napredaj
Ponudbe pod „Bencin“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 4595-3

**Krasne
BLUZE**
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri. ••
Vsakovrstna krila ter
otročja obleke ••
priporočila po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG 41.23.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Perlsch)
na Koroškem
se priporočila v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vstrojima vanko-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
lepolje. Vse puške so na c. kr. orožarske
stanice in od mene prekušene. — Ilustro-
vani opanki zastoni. 46

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
3.02-3.5

Seydlin
Najboljše
kozmetično
za zobe
Izdeluje:
O. Seydl
Štritarjeva ulica 7.

Število otrok
znižati na 2 ali 3 je pametno
in prhrani mnogo denarja
Zanesljivo navodilo za to, za-
varje došlo več tisoč zahvalnih
pisem, pošlje tajno za 90 h
v avtr. znakah gospe
A. KAUPA
Berlin S. W. 220, Lin-
denstrasse 60.

Najboljše ure
čez 30.000 kupljenih!

1'45
gld.

3'25
gld.

Dobro doba nikljasta remontoirka s sekund.
kazalcem črna 1 gld. 45 kr. — Gloria sre-
brna remontoirka lepo gravirana s sek. kazalcem,
36 ura 1 gld. 70 kr. — Pristno poslač remon-
toirka, 1a švic. kolesja, 36 ura v gld. 35 kr.
— Roskopf patent remontoirka, dvojni pokrov
3 gld. 25 kr. — Amer. double zlata remon-
toirka z lepimi 3 gravir. pokrovi 3 gld. 50 kr.
Za vsako uro šletno pismeno jamstvo.
Po povzetju pošilja. 29

S. KOHANE izvoz ur Krakov št. 358.
Za neugajajoče denar nazaj.
Nešteto ponaročil od dostojanstvenikov in dr.
Cenovniki zastoni in poštnine prosto

Obicudovanje zbuja
TITANIA parni
priznapalni stroji munge in
likalni valjalnice

V tretjini časa proti prej se s tem opere-
perilo ob največjem varovanju sečeno-
bela. Vsak otrok lahko vrti stroji Pranje
sabava. Perice n. kakor ni treba. Pri-
hrani 75% mila in kuriva. Vsa stroja se
dana poskušajo. Cena od 55.— naprej
— Valjalnica za perilo, vse iz kovanega
železa z valjci iz trdega lesa. Cena od
40.— do 100.—. Polni jamstvo.
Prospekti, lepaki, izpričevala zastoni.
Iščo se zastopniki.

Tvornice Titania
Wels, — 161., Ger. Austr. 4145 4

Žalne klobuke
vence in trakove
priporočila 1
Benedikt, Ljubljana.

Potniki v Ameriko
Hateri želijo dobro po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Kmetelca
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20
Iskakovrstna pojasnila dajo se brezplačno

Za spomlad!!!
Krasne novosti za ženske
volnene obleke.
Vzorna
zaloga miškega sušna
Za ne este prav ugoden nakup.
Imam zvezo z najboljšimi tvornicami
in om lahko svojim cerj. odjemalcem
najbolje postregel. — Najzanesljiva
trgovina, ker strežajo domači ljudje.

„Pri Cirilu in Metodu“
v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.
Nasproti loteriji.

**NARODNA
KNJIGARNA**
Jurčičev trg 3
priporočila

svojo bogato
zalogo
priporovednih spisov
v raznih jezikih.

JOSIP STUPICA
jermemar in sodlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najraznovrstnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.
Cene nizke.

Epilepsija.
dor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
je zastoni in poštnine prosto raspoložljiva
priv. Schwaben-Apotheke
Frankfurt a. M. 3093 17

Čevljar. pomočnik
za različno čevljarstvo delo, se sprejme.
G. Midloch 4410-2
na Savi pri Jesenicah št. 101.

Svarilo.
Opozorjam s tem svarilom vsakega,
kdor bi se drznil o meni še kaj sla-
bega govoriti, se bo moral zagovarjati
pred sodiščem. Vesti, katere so se raz-
nesle med ljudstvom, so popolnoma iz-
mišljene in zlagane. **Ivan Bajželj.**

Deklica
17 let stara, iz dobre hiše iz Poreč na
Koroškem, izučena in izurjena v ku-
hiji in gospodinjstvu sploh, želi priti
v službo v Ljubljano k poštenim ljudem
zgolj zaradi tega, da bi se naučila
slovenskega jezika, ki ga potre-
buje za gostilniško obrt v rodni hiši.
Ponudbe so poslani na ime:
Martin Krainer
gostilničar „zur Seerosen“
v Porečah ob Vrbskem jezeru
na Koroškem 17-1

Josip Puh
polagalec parketov
Ljubljana, Gradaške ul. 20
se priporočila

cenj. občinstvu za polaga-
nje vsakovrstnih parket.
Prevzamem tudi delo tako,
da preskrbim jaz potrebne
parkete. 52-1

Delo solidno in cene zmerno.
Z vsem spoštovanjem
Josip Puh.

Vid Bratovž
Sv. Jakoba nabrežje 25
priporočila cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinom in ne-
vestam 206-1

svojo
veliko
zalogo

razno-
vrst-
nega

pohištva
po najnižjih cenah.

**Kašljajočim
otrokom i odraslim**
zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom
THYMOMEL SCILLÆ

kot pomoček, ki razkroja in odločuje sluz,
ublažuje dušični kašelj in pomirjuje sopilne
težkoče ter odstranjuje njih pogostost. Že
na stotine zdravnikov se je izreklo o pre-
senetljivo točnem uspehu **Thymomela**
scillae pri dušičnem kašlju in drugih
vrstah oslovskega kašlja

• Prosim, vprašajte zdravnika. •

Steklenica 2-20 K, po pošti frako, če se
pošlje denar naprej 2-90 K. 5 steklenic, če se
pošlje denar naprej 7 K. 10 steklenic, če se
pošlje denar naprej 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
3477 c. in kr. dvorni dobavitelj. 13
Praga III., šte. 203.
Dobiva se po skore vseh lekarnah.

Pazite na ime
izdelca, izde-
valca in var-
stveno znamko.

Dva
čevlj. pomočnika
sprejme Anton Stirn v Spodnji
Šiški št. 22. 28-2

Učenca

iz dobre hiše, 13. do 14 let starega,
se sprejme takoj v modno trgovino na
Kongresnem trgu št. 14. 55-1

Lud. Dollenz.

Išče se pisarniška moč.

Ponudbe na Rudarski urad v
Ljubljani. 16

POZOR!!!

Trgovci, kramarji, droge-
risti in drugi kupčevati,
ki se zanimajo za 4217-3
lukrativen privlačni predmet
dobe ponudbe pri trvdki
W. SEISER & Co., Dunaj, XVIII/1 Plenergasse 17.

Trgovski sotrudnik

špecerist, vojaščine prost, želi pri-
merne službe v mestu ali na deželi.
Ponudbe naj se blagovolijo po-
slati pod „P. G.“ na uprav. „Sloven-
skega Naroda“. 49-1

Lepo, zračno stanovanje

z 2 velikima sobama, kuhinjo in pri-
tulinami se odda s 1. februarjem,
tudi lahko popreje, v Spodnji Šiški
št. 231.

4356-3 M. Lavrenčič.

Blagajne, varne
proti požaru in vlom, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — Bečko skladišče
blagajna, delničarsko društvo,
Zagreb, Ilica 22. 3424-38

Album

krasnih in priljubljenih pesmi za citre, s pri-
dejanim tekstom najbolje in najhvalejše
izdaje:
a) 100 slovenskih in hrvatskih... K 5-
b) 100 nemških... „350
S pošto 50 vinar. voč.
Edina in najboljša šola za samouk
na citre. Popolna samo
Uspeh siguran. — Pregleda dopisila
Prof. Jos. Sorg, Dunaj,
III/4., Hauptstrasse 144. 64

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“
Od 5. januarja do
11. januarja 1908.

Potovanje po
Aniških planinah
prekrasni Erzberg in ro-
mantični Gesäuse.

Vabilo

PLESNI VESELICI

katera se vrši
v nedeljo 5. januarja 1908
v gostilni „pri ribču“.

Začetek ob 4. uri popoldne.
Vstop prost. Gojba na lok.
Za pristno vino in sveže pivo ter
okusna jedila je dobro preskrbljeno.
Se priporoča za mnogobrojen obisk
z vsem spoštovanjem 18
Mihael in Ivana Majcen.

RAZGLAS.

Pri žrebanju 600 števil s srečo lotarijskega posojila mesta ljubljanskega,
ki se je vršilo po žrebalsnem načrtu dne 2. januarja 1908 so bile vlečene
nastopne številke:

Št. 71025	z dobitkom 40000 K.
8570	4000
70767	1000
30598	1000
16230	1000
25605	1000
66115	1000

Št. 32, 72, 318, 427, 454, 622, 785, 798, 1159, 1232, 1255, 1265, 1274,	1293, 1569, 1845, 1994, 2039, 2235, 2345, 2708, 2822, 2965, 3420, 3461, 3483,
3714, 3786, 3943, 4187, 4368, 4371, 4479, 4712, 4789, 4865, 5173, 5248, 5381,	5486, 5572, 5917, 6110, 6165, 6204, 6379, 6435, 6494, 6512, 6692, 6858, 7470,
7522, 7637, 7781, 8147, 8746, 8943, 9078, 9134, 9294, 9360, 9578, 9857, 9896	10020, 10224, 10624, 10891, 10935, 11077, 11324, 11387, 11594, 11604, 11703,
11844, 11886, 12439, 12561, 12841, 13408, 13536, 13547, 13578, 13607, 13796,	13859, 13870, 13902, 13931, 14257, 15085, 15280, 15417, 15527, 15608, 15626,
15686, 15841, 15859, 16189, 16200, 16204, 16338, 16505, 16513, 16675, 17048,	17057, 17305, 17353, 17456, 17475, 17499, 17694, 17786, 17806, 18037, 18044,
18301, 18470, 18617, 18629, 18634, 18677, 18736, 18781, 19049, 19138, 19364,	19485, 19713, 19878, 20166, 20308, 20400, 20486, 20622, 20761, 21309, 21321,
21568, 21619, 21734, 21846, 21911, 22272, 22328, 22342, 22427, 22518, 22569,	22600, 22895, 22906, 22932, 23102, 23192, 23500, 23559, 23570, 23643, 23705,
23772, 23789, 23817, 24047, 24095, 24179, 24282, 24495, 24535, 24577, 24891,	24957, 25081, 25159, 25313, 25424, 25458, 25686, 25689, 25759, 25784, 26132,
26156, 26178, 26280, 26388, 26528, 26928, 26980, 26981, 27149, 27170, 27189,	27236, 27260, 27269, 27352, 27715, 27757, 28105, 28329, 28332, 28373, 28430,
28496, 28549, 28602, 28725, 28768, 28802, 29009, 29203, 29431, 29477, 29536,	29544, 29608, 29668, 29689, 29910, 29933, 30080, 30113, 30192, 30203, 30364,
30437, 30481, 30541, 30649, 30721, 30811, 31071, 31084, 31095, 31124, 31138,	31205, 31263, 31403, 31446, 31534, 31611, 31688, 31812, 31839, 31966, 32111,
32233, 32425, 32847, 32979, 33745, 33836, 33947, 33967, 34007, 34037, 34096,	34100, 34275, 34287, 34375, 34426, 34585, 34624, 34626, 34761, 34836, 34866,
34886, 35394, 35461, 35761, 35844, 35954, 36109, 36256, 36470, 36660, 36895,	36996, 37047, 37142, 37179, 37379, 37497, 37506, 37747, 37781, 37820, 37874,
38016, 38148, 38287, 38351, 38471, 38590, 38769, 38934, 38984, 39032, 39110,	39207, 39240, 39641, 39788, 40172, 40269, 40302, 40422, 40827, 40890, 40901,
40961, 40968, 41003, 41068, 41286, 41339, 41352, 41393, 41476, 41534, 41638,	41671, 41728, 41792, 41887, 42043, 42078, 42136, 42350, 42487, 42708, 42785,
42906, 42960, 43047, 43104, 43333, 43428, 43597, 43931, 43993, 44013, 44171,	44172, 44526, 44536, 44761, 44771, 44934, 45014, 45025, 45236, 45266, 45405,
45538, 45584, 45686, 45819, 45876, 45923, 46146, 46171, 46238, 46273, 46319,	46333, 46478, 46519, 46615, 46997, 47210, 47335, 47418, 48170, 48228, 48368,
48520, 48761, 49145, 49154, 49256, 49375, 49422, 49460, 49667, 50034, 50139,	50296, 50346, 50410, 50520, 50568, 50812, 50840, 50850, 50977, 50978, 51168,
51349, 51464, 51565, 51606, 51665, 51842, 51868, 51876, 52445, 52584, 52593,	52632, 52657, 53205, 53362, 53370, 54002, 54030, 54073, 54077, 54222, 54466,
54501, 54525, 54582, 54765, 54907, 54966, 54978, 54987, 55423, 55552, 55586,	55786, 55832, 56214, 56487, 56606, 56617, 56756, 56778, 57070, 57112, 57178,
57257, 57403, 57617, 57677, 57852, 57890, 58006, 58036, 58204, 58253, 58379,	58571, 58666, 58848, 59092, 59189, 59298, 59352, 59376, 59487, 59540, 59615,
59641, 59675, 59703, 60075, 60149, 60313, 60370, 60465, 60729, 60734, 61155,	61459, 61614, 61692, 61714, 61735, 61925, 62102, 62188, 62192, 62333, 62335,
62390, 62796, 62827, 63533, 63570, 63690, 63712, 63873, 64253, 64470, 64474,	64588, 64643, 64660, 64755, 64820, 64903, 65154, 65333, 65660, 65986, 66100,
66213, 66230, 66294, 66340, 66363, 66464, 66486, 66634, 66661, 66828, 67003,	67403, 67409, 67462, 67478, 67525, 67663, 67871, 68240, 69296, 68350, 68489,
68565, 68622, 68985, 69099, 69122, 69161, 69336, 69461, 69666, 69722, 69784,	69801, 69955, 69967, 69984, 70116, 70187, 70420, 70523, 70900, 71257, 71351,
71387, 71438, 71789, 71851, 71985, 72106, 72230, 72362, 72377, 72386, 72471,	72581, 72593, 72750, 72802, 72910, 73017, 73034, 73081, 73366, 73387, 73507,
73688, 73803, 73841, 73874, 73906, 74103, 74118, 74200, 74336, 74375, 74570,	z dobitki po 60 kron.

Od doslej izžrebanih števil se še niso realizirale:

Št. 71763	z dobitkom 50000 K.
3326	40000
27127	1000
41027	1000
46335	1000

Št. 51, 135, 545, 552, 757, 1090, 1209, 1523, 1604, 1667, 1871, 1892,	1894, 1951, 2250, 2523, 2586, 2759, 2790, 2891, 2938, 3015, 3180, 3210, 3474,
3660, 4020, 4066, 4231, 4353, 4545, 4676, 4704, 4758, 4992, 5042, 5098, 5208,	5590, 5707, 5771, 5833, 5860, 5878, 5900, 6002, 6130, 6218, 6401, 6422, 6453,
6491, 6693, 6840, 7304, 7385, 7518, 7521, 7647, 7713, 7945, 8104, 8163, 8258,	8373, 8578, 8819, 8930, 9159, 9429, 9435, 9609, 9701, 9721, 9734, 9744, 9770,
9855, 9863, 9929, 10060, 10353, 10460, 10587, 10688, 10696, 10778, 10888,	10895, 11287, 11564, 11676, 11877, 12274, 12394, 12636, 13019, 13053, 13186,
13209, 13223, 13243, 13315, 13424, 13441, 13598, 13599, 13731, 14003, 14093,	14198, 14412, 14447, 14751, 14777, 14830, 14881, 14943, 15047, 15073, 15682,
16064, 16069, 16094, 16130, 16391, 16504, 16578, 16639, 16645, 16722, 17161,	17232, 17561, 17578, 17809, 17892, 18014, 18032, 18231, 18439, 18464, 18621,
18763, 18790, 18799, 19272, 19284, 19314, 19403, 19738, 19775, 20078, 20224,	20311, 20321, 20409, 20426, 20785, 20789, 20879, 20954, 21256, 21299, 21382,
21408, 21493, 21665, 21795, 21853, 21900, 22137, 22139, 22544, 22591, 22688,	22730, 22755, 22862, 23351, 23363, 23373, 23433, 23613, 23735, 23746, 23775,
24062, 24081, 24277, 24442, 24787, 24871, 25002, 25211, 25336, 25399, 25485,	25609, 25695, 26053, 26120, 26616, 26630, 26691, 26768, 26847, 26885, 27092,
27130, 27244, 27419, 27871, 27879, 27880, 27914, 28238, 28337, 28382, 28402,	28482, 28673, 28736, 28758, 28763, 28820, 29028, 29044, 29051, 29301, 29416,
29418, 29510, 29527, 29860, 30061, 30150, 30194, 30211, 30234, 30627, 30760,	30903, 31038, 31046, 31131, 31535, 31760, 31815, 32361, 32367, 32558, 32724,
32757, 32780, 32956, 32992, 33194, 33641, 33660, 33672, 33814, 33888, 34106,	34129, 34207, 34440, 34463, 34668, 34683, 34694, 34706, 34738, 34871, 34967,
35005, 35033, 35049, 35136, 35288, 35499, 35658, 35666, 35675, 35756, 35789,	35866, 35900, 35921, 36032, 36033, 36127, 36200, 36222, 36253, 36279, 36287,
36323, 36464, 36715, 36739, 36838, 36857, 36886, 37019, 37104, 37229, 37470,	37480, 37481, 37566, 37617, 37822, 37924, 37934, 37972, 38149, 38168, 38214,
38220, 38321, 38322, 38712, 38715, 38800, 38862, 38867, 38977, 39033, 39115,	39196, 39287, 39297, 39308, 39415, 39468, 39503, 39722, 39729, 39827, 40116,
40118, 40150, 40245, 40277, 40414, 40453, 40484, 40567, 40662, 41130, 41132,	41231, 41468, 41706, 41739, 42080, 42084, 42358, 42533, 42619, 42625, 42704,
42864, 43126, 43184, 43197, 43254, 43550, 43800, 43876, 44275, 44345, 44535,	44654, 44678, 44728, 45061, 45528, 45590, 45655, 45832, 45870, 45908, 46002,
46054, 46218, 46322, 46380, 46395, 46426, 46466, 46811, 46963, 47159, 47445,	47734, 47910, 48056, 48237, 48264, 48641, 48752, 48790, 48884, 48920, 48952,
49001, 49089, 49557, 49591, 49698, 49730, 49744, 49866, 49906, 50300, 50332,	50399, 50482, 50489, 50613, 50674, 51250, 51496, 51537, 51553, 51751, 51811,
51853, 51934, 51944, 51949, 52186, 52311, 52556, 52588, 52835, 53040, 53210,	53291, 53463, 53528, 53553, 53609, 53902, 53946, 54187, 54291, 54502, 54553,
54936, 54945, 55093, 55100, 55125, 55274, 55591, 55615, 55777, 55870, 55979,	56008, 56130, 56398, 56441, 56673, 56863, 57028, 57357, 57439, 57508, 57544,
57580, 57683, 57794, 58472, 58590, 58824, 58843, 59051, 59141, 59335, 59402,	59542, 59642, 59804, 59998, 60012, 60019, 60086, 60482, 60541, 60771, 60970,
61286, 61424, 61652, 61666, 61815, 61929, 61955, 61979, 62052, 62109, 62189,	62260, 62379, 62713, 63180, 63457, 63612, 63700, 63721, 63836, 63957, 64079,
64081, 64183, 64420, 64427, 64440, 64601, 64635, 64642, 64670, 64765, 64887,	64944, 64954, 65020, 65134, 65176, 65575, 65581, 65655, 65795, 65800, 65846,
66125, 66232, 66342, 66376, 66427, 66437, 66639, 66664, 66689, 66709, 66747,	66762, 66785, 67055, 67109, 67238, 67353, 67414, 67537, 67645, 67785, 67907,
68104, 68363, 68368, 68465, 68638, 68840, 68912, 69076, 69261, 69523, 69988,	70145, 70155, 70230, 70301, 70309, 70362, 70497, 70539, 70546, 70627, 70682,
70695, 70785, 70788, 70883, 70991, 71205, 71206, 71273, 71311, 71689, 72754,	72432, 72522, 72526, 72527, 72904, 72938, 73497, 73624, 73854, 73858, 73950,
74011, 74110, 74269, 74324, 74334, 74392, 74920, 74957 z dobitki po 60 kron.	

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane.
dne 2. januarja 1908.

Ivan Hribar, župan.

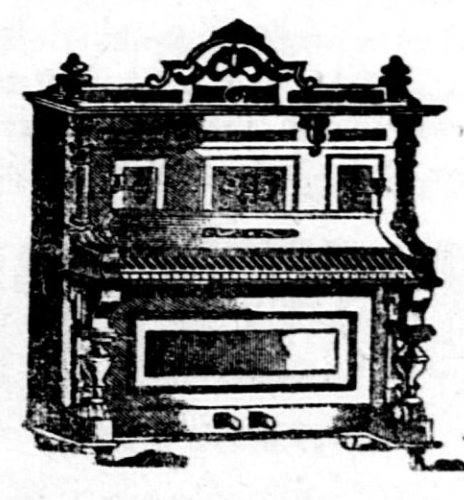
CHRISTOFLE Hiša na prodaj.

Jedilno in namizno orodje
Prisrčno najbolj posrebljeno.
NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno
opravljene KASETE za NAMIZ-
NO ORODJE, SKLEDE, PO-
SODE za OMAKE, KAVNI in
ČAJNI SERVISI, NAMIZNI
NASTAVKI, UMETNINE.
Edino nadomestilo za pravo srečo.
Specialni predmeti za hotele, re-
stauracije in kavarne ter za pen-
sione, menaže itd. 89/2 3
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ, OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).
Ilustrovani cenovni seznam.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stoječo tvorniško znamko in polno ime
CHRISTOFLE

Spretnega 4371 2
urarja
za vsa dela te stroke, ki zna tudi ne-
koliko nemško, išče za prijetno, stalno,
dobro plačano službo
C. Almoslechner v Celju.

ANTON BAJEC
umetni in trgovski vrtnar
v Ljubljani, Karlovska cesta št. 2
se priporoča
za izvrševanje šopkov
za vsakovrstne prilike,
dalje vencev, kakor
tudi vseh v njegovo
stroko spadajočih
del.
Zunanja naročila
točno.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšerjeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let. Ekspert v vse države.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene **planine,**
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne
za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računsko najceneje. 1706 1
Največja tvornica na jugu Avstrije.

Priporoča se za praznike
najfinejše Vermouth vino 3/4 l. 1 K
fino Marsala 3/4 l. 1 K 50 v.
Fran Cascio Židovske ulice št. 3.

Ljubljanski gostilničarji!
Pozor!
U torek, dne 7. januarja 1908. leta je v
hotelu pri „Južnem kolodvoru“ Seydel ob
treh popoldne važen sestanek hotelirjev
in gostilničarjev v zelo važnih stanovskih
zadevah. Pridite vsi!

Iz proste roke se prodaja hiša na
Bledu na primernem prostoru za kako
ob

„DER ANKER“

zavarovalnica za življenje in rente na
Dunaju, glavno zastopstvo za Štajersko,
Koroško in Kranjsko v Gradcu.

— — —

Usojamo se s tem vljudno naznanjati, da smo **glavno za-**
stopstvo za Kranjsko, s sedežem v Ljubljani s **1. januarjem 1908**
izročili gospodu

Jakobu Gorjancu

v Kolodvorskih ulicah šte. 35, I. nadstr.

in da smo mu poverili tudi **prejemanje denarja.**

19 - 1

Z velespoštovanjem

„Der Anker“

zavarovalnica za življenje in rente na Dunaju, glavno
zastopstvo za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu.

2 dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje v bližini šole.

Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

Naprodaj je majhna hišica

z eno sobo, kuhinjo in drvarnico. Tudi malo vrta.

Poisvo se v Novem Udmatu 84, Ljubljana.

Zaloge skoro v vseh lekarnicah!

Herbabinjev podfosforokisli

apneno železnati sirup.

Že 38 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti. Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

na Dunaju VII/1 Kaiserstr. 73-75.

42:6-2

Pristen samo s spodnjo varstveno znamko.

Pred ponaredbami se svari.

Herbabinjeva

aromatiška esenca

Že 33 let uvedeno in vrlo preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrnenje lajša in odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine.

Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Največja zaloga

Dokolenic (gamaš) iz usnja in suknja

za gospode, gospe in otroke.

Turistovskih čevljev

Ameriških čevljev

Otroških čevljev

Čevlji za dom

v izvrstnih kakovostih po zmernih cenah.

v največji izbiri

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

J. Szantner

Šelenburgove ulice 3 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 3

Ceniki zastonj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

Poslajte

50 kr.

v znamkah. Za to dobite 3 vedečne higiene vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gld 70 kr., 25 vzorcev 3 gld. 40 kr. poleg najnovejšega ilustrovanega cenovnika in navodilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 45 kr. naprej. V zalogi so vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. Najcenejše in direktno se kupi le pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.

Dunaj, IX./5, Nussdorferstrasse 3-10

657 46

Več hiš v Mariboru

se prodaja iz proste roke.

Vse so zidane nanovo, pripravne za najemniške in trgovinske hiše, davka proste ter se obrestujejo po 6 1/2 %.

Istotako je tik Maribora na prodaj več **lepih vil.**

Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“.

3359-17

Oton Fettich-Frankheim

frizer za gospode in dame

Kongresni trg št. 19. Kongresni trg št. 19.

Damski salon za pranje las z najnovejšim „zrakosušilnim“ aparatom.

4254-3

U osmih minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje friziranje po najnovejših dunajskih in francoskih modah; za ples, gledališče, koncerte in svatbe.

Historične frizure. Postrežba tudi v hišo.

Velika izber damskih kakor tudi gosposkih toaletnih potrebščin. Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Kupujejo se tudi po najnižjih cenah zmešani in odstriženi lasje.

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših tonaah in v velikih izberah

— priporoča —

Ivan Soklič

Pod trancé št. 2. Postaja elek. železnice

Leta 1777

Ustanovitev toroke

Ant. Bischoff

Trst

Vina

Liganja

Likerji

Brezalkoholne pijače

Čaji

Cenik zastonj

Delniška glavnica K 120,000.000.

Rezervni fond K 63,000.000.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Ljubljani

Franca Jožefa cesta števil. 9.

Sprejema vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam in na tekoči račun, eskomptira menice in dovoljuje stavbne kredite, kupuje in prodaja devize in valute kakor tudi raznovrstne vrednostne papirje, izplačuje kupone ter izžrebane efekte, zavaruje srečke proti kurzni izgubi, izvršuje izplačevanja v Ameriki, kupuje in prodaja ameriške dolarje, dovoljuje carinske kredite itd. itd.

Sprejema depozite v upravo in v varstvo ter oddaja

proti vlomom in ognju sigurne **SAFE-DEPOSITS**

pod lastnim zaklepom stranke.